

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA, KNAPLJEVA
ULICA ŠTEV. 6
TELEFON 31-22 DO 31-25

ROKOPISI SE NE VRACAJO
IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

ISSERATNI ODDELEK
LJUBLJANA,
MEYENBURGOVA ULICA ŠT. 9
TELEFON 35-32, 35-33
POST. ČKOVNI RAČUN
V LJUBLJANI ŠT. 11.750
OGLASI PO CENIKU
MESEČNA NAROČNINA
40 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Odgovornost aktivistov

Volitve krajevnih narodnih odborov in odposlancev v okrajne skupščine so v večini naših mest vasi za nami. To je bilo naravno delo za tovariše, ki so pripravljali in izvedli volitve, za aktiviste Osvobodilne fronte, za članice odborov Osvobodilne fronte in volivnih komisij. Nadvse pomembno delo je bilo to, kajti postavili smo izvoljeno ljudsko demokratsko oblast tudi v krajih, ki so jih za časa lanskim volitev našim osvobodjenim ozemljem imeli zasedene ali nadzirane Nemci in domobranci. Odbori Osvobodilne fronte so prepustili na prepuščajo po volitvah v narodne odbore vse oblastne in upravne posle rednim organom ljudske oblasti. Odbori in organizacije Osvobodilne fronte, ki so bile posebno zadnjih nekaj mesecev silno obremenjene z upravnimi in oblastvenimi posli, so postale s tem spet predvsem politično gibanje, ki naj na podlagi temeljnih točk Osvobodilne fronte v Sloveniji in temeljnih načel Ljudske fronte Jugoslavije zbira množice, jih vzgaja in jih vzpodbuja h kar najživahnejši politični, gospodarski, prosvetni in vsaki drugi javni dejavnosti. Organizacije Osvobodilne fronte po krajih, po mestnih četrtih, po podjetjih in ustanovah morajo postati, kjer se niso, žarišča vsega političnega dela, postati morajo torišče, kjer se bomo vzgajali k samokritičnosti in k zdravi ustvarjalni kritiki; kjer se bomo ogajali za politično delo in se seznanjali z novimi zakoni, kjer bomo razpravljali, kako naj pomagamo ljudski oblasti, da bo mogla opravljati vse svoje delo pravilno, pravično, temeljito in hitro, demokratsko in po zakonu.

Našo ljudsko oblast moramo graditi samo s pomočjo in s političnim vodstvom Osvobodilne fronte. Samo tako bo to delo pesniško ljudska in demokratsko. To bo pa mogoče le, če bo Osvobodilna fronta aktivizirala široko ljudsko množico k zdravi politični delavnosti, ki bodo uresničila program Osvobodilne fronte Slovenije in Ljudske fronte Jugoslavije kakor tudi Narodne vlade Slovenije in Zvezne vlade federativne demokratske Jugoslavije. Osvobodilna fronta in Ljudska fronta nosita zato vso odgovornost, to se pravi, da niso vso odgovornost organizacije Osvobodilne fronte po vaseh, četrtih, ulicah in ustanovah. Res je, da so skoraj povsod že izvoljeni narodni odbori, ki so vzeli vse upravno delo v svoje roke, vendar pa zaradi tega odgovornost odborov Osvobodilne fronte ni nič manjša. Ravno narobe, prav zato, ker nimajo več opravka z upravnim delom, je njih dolžnost, da se čim intenzivneje posvetijo političnemu delu. Odbori in organizacije Osvobodilne fronte odgovarjajo ljudstvu in višjim organom Osvobodilne fronte in Ljudske fronte Jugoslavije za svoje delo. Organizacije, aktivisti in odbori Osvobodilne fronte so odgovorni za vsako popustljivost, za počasnost, za površnost, za nedemokratsko ravnanje in za vse napake ljudskih oblasti, če bi dopustili, da bi prišlo do napak, kajti njihova dolžnost je, skrbeti, da bodo narodni odbori čisti, to pa se pravi pomagati in vzbudivati v ljudstvu zanimanja za delo oblasti.

Tako so odgovorni odbori in aktivisti Osvobodilne fronte tudi za pravilnost volivnih imenikov. Te imenike sestavljajo narodni odbori in volivne komisije. Toda brez pomoči Osvobodilne fronte, brez pomoči ljudstva ne morejo sestaviti imenikov, ki bi popolnoma odgovarjali zakonu o volivnih imenikih. Zato morajo vse organizacije Osvobodilne fronte — mladinske, ženske, sindikalne, prosvetne in druge — podrobno raztolmačiti ljudem zakon o volivnih imenikih kakor tudi priprave za volitve v ustavodajne skupščine; dopovedati morajo množicam, kako važen je ta zakon in kako važne bodo te volitve. Zbirati morajo stvarne podatke o vseh skritih in odkritih sovražnikih naših demokratskih pridobitev; na ožjih in širših sestankih in na zborovanjih morajo vzpodbujati množice, da te podatke zbirajo in jih predajajo odborom Osvobodilne fronte. Ti odbori morajo organizirati zbiranje podatkov po vaseh, ulicah,

Začasna Narodna skupščina je sprejela zakon o ustavodajni skupščini

V torek popoldne je bila v Beogradu 6. redna seja Začasne narodne skupščine, ki jo je vodil predsednik dr. Ivan Ribar. Sestanku je prisostvoval predsednik ministrskega sveta, maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito s člani zvezne vlade.

Potem, ko je tajnik Omer Gluhic prečital zapisnik zadnjega sestanka, je predsednik dr. Ribar sporočil, da sta Svetozar Leposavič, učitelj iz Čačka, in Radomir Cvijović, šolski nadzornik v pok. iz Čačka, vložila prošnji za sprejem med člane Začasne narodne skupščine. Prošnji sta bili izročeni mandatnemu odboru, ki bo sestavil o tem poročilo. Minister za konstituantno je predložil skupščini v rešitev predlog zakona o ustavodajni skupščini predvideva izvolitve posebnega organa neodvisnosti naših narodov, vrhovno vsenarodno predstavništvo, ki bo odločilo o ustavi in o vseh zakonih, ki so bili sprejeti do sklicanja ustavodajne skupščine. V tradiciji demokracije je, da odločitev o novi organizaciji države, ki pretrga s prakso in aparatom stare državne organizacije, uveljavi novo, za to delo nalašč izbrano neodvisno narodno predstavništvo. Tradicija ustavodajne skupščine se začne s francosko revolucijo. Značaj našega demokratskega razvoja in naše narodne oblasti, prav tako pa stvarni položaj naše države, govori tudi pri nas za to, da se sprejme ustavodajna skupščina kot posebna oblika narodnega predstavništva, ki bo dala novi Jugoslaviji temeljni zakon novega ustavnega napredka. Odločitev, da se bo o naši novi ustavi razpravljalo in glasovalo v svobodno izvoljeni ustavodajni skupščini, v novem vrhovnem narodnem predstavništvu Jugoslavije, je dokaz polne zmage demokracije v naši državi ter stvarnega uresničenja načel samoodločbe narodov. Dru-

ga dva zakona, zakon o volivnih imenikih in zakon o volitvah narodnih poslancev za ustavodajno skupščino sta organska celota z zakonom o ustavodajni skupščini. Ti zakoni vsebujejo načelne postopek za sestavo ustavodajne skupščine. Da bi mogla ustavodajna skupščina v polni meri odgovarjati svojim nalogam, da bi bila v resnici neodvisno narodno predstavništvo, pa je potrebno, da jo bodo državljani naše države izvolili svobodno in na svobodnem demokratski način. Da bi ustavodajna skupščina mogla neodvisno odločiti o novi obliki naše države, da bi mogla formalno in svečano zaključiti prvo dobo graditve nove Jugoslavije, je potrebno, da pridejo vanjo resnični predstavniki naših ljudskih množic in da so v njej vsi naši narodi enakopravni. Zakon o volivnih imenikih, ki je že sprejet, ter sedaj predloženi zakon o volitvah poslancev za ustavodajno skupščino s svojimi demokratskimi načeli in s svojo tehniko omogočata, da se ustavodajna skupščina izvoli in sestane za zgodovinsko nalogo, sprejeti novo ustavo Jugoslavije.

Zato mislim, da bi šlo za preudiciranje in da bi šlo za omejevanje neodvisnosti ustavodajne skupščine samo tedaj, če bi silili naše ljudstvo, naj pristane na takšno obliko konstituantne, ki bi izražala neenakopravnost naših narodov. Zakon o volivnih imenikih, ki je sedaj predložen, zakon o konstituantu in o volitvah v ustavodajno skupščino s svojimi demokratskimi načeli in s svojo tehniko omogočajo, da se ustavodajna skupščina izvoli in sestane za zgodovinsko nalogo, sprejeti novo ustavo Jugoslavije. Ti zakoni omogočajo, da naša država, potem ko sprejme vse zakone, neposredno pristopi k volitvam v ustavodajno skupščino.

AVNOJ je potrdil težnjo naših narodov, da bodo enakopravni

Ob tej priliki bi povedal še nekoliko besed v zvezi z nekaterimi pojmovanji, posebno glede na pojmovanja demokratske skupine, ki so bila tukaj izrečena. Ves čas narodno osvobodilne borbe je Jugoslavijo vodilo načelo, načelo popolne enakopravnosti, načelo samoodločbe našega ljudstva. Menim, da je to načelo dosledno izvedeno in takšni meri, da so odločbe AVNOJ-a, sprejete v Jajcu, izrecno priznale našim narodom pravico samoodločbe, vključno pravico do odcepitve. Mislim, da je prav takšno priznanje pravice do samoodločbe omogočilo, da je Jugoslavija ponovno vstala iz razvalin, kamor so jo pahnil razni poborniki tako zvane jedinstvene Jugoslavije. AVNOJ je potrdil tež-

Jugoslavija je sedaj zvezna država

V mislih imam dalje odločitve II. zasedanja AVNOJ-a o zvezni ureditvi Jugoslavije, ki imajo po moji sodbi ustavni značaj. To ne pomeni, da s tem večemo roke ustavodajni skupščini, ki lahko, če hoče, ukine federacijo. To je njena pravica. Toda danes ne moremo postavljati stvari tako, da stojimo pred praznino. Jugoslavija je danes zvezna država. (Ploskanje.) In ko je g. Savko Dukanac govoril o tem, da je v sporazumu Tito-Šubašić poudarjeno, da bodo naši narodi svobodno odločili o končni ureditvi države, tedaj je treba dodati še neko stvar, kar je jedro sporazuma Tito-Šubašić, in to je, da se

hišah, po pisarnah in tovarnah. Te podatke morajo odbori Osvobodilne fronte pregledati in jih predajati narodnim odborom in komisijam, ki sestavljajo volivne imenike. Ko pa bodo sestavljeni imeniki in dani na vpogled javnosti, morajo odbori Osvobodilne fronte skrbeti, da bodo volivci te imenike pregledali. Zato je treba imenike raznoziti, jih razdeliti ali izložiti na vsakemu dostopnem mestu ter o njih razpravljati na sestankih in zahtevati spremembe, če so potrebne: črtanje ljudi, ki si v borbo in delom niso zaslužili, da bi odločili o bodoči ureditvi države, ali

pa vpis tistih mož, žena, mladincev in mladink, ki po pomoči niso vpisani, čeprav to zaslužijo. Odbori, aktivisti in vsi prišabi Osvobodilne fronte so odgovorni, da bodo imeniki sestavljeni kakor zahteva zakon, kakor zahteva duh narodno osvobodilnega boja in hvaležnost do žrtev, ki niso padle le v borbi proti okupatorju in njegovim domačim vojaškim in političnim priganjačem, temveč tudi v boju za lepše, svobodno in srečnejše življenje svojega ljudstva. Zato morajo vsi odbori in vse organizacije Osvobodilne fronte krepko in resno priti za delo

na pravi, da bi se oblika in sistem naše nove države pravno in oblikovno zgradila. Vse to seveda pod pogojem, da neodvisna konstituenta potrdi osnove, ustvarjene v narodno osvobodilni borbi, na II. zasedanju AVNOJ-a in v poznejši praksi.

Za sprejem ustave so neobhodno potrebne tri osnovne stvari: določiti je treba, kateri organ bo uveljavil in kako bo uveljavil ustavo, formulirati je treba volivno pravico novih državljani in organizirati volivni sistem za izvolitve poslancev za ustavodajno skupščino.

Predloženi zakoni pravno izražajo to neobhodno potrebo za uveljavljenje nove ustave. Zakon o ustavodajni skupščini predvideva izvolitve posebnega organa neodvisnosti naših narodov, vrhovno vsenarodno predstavništvo, ki bo odločilo o ustavi in o vseh zakonih, ki so bili sprejeti do sklicanja ustavodajne skupščine. V tradiciji demokracije je, da odločitev o novi organizaciji države, ki pretrga s prakso in aparatom stare državne organizacije, uveljavi novo, za to delo nalašč izbrano neodvisno narodno predstavništvo. Tradicija ustavodajne skupščine se začne s francosko revolucijo. Značaj našega demokratskega razvoja in naše narodne oblasti, prav tako pa stvarni položaj naše države, govori tudi pri nas za to, da se sprejme ustavodajna skupščina kot posebna oblika narodnega predstavništva, ki bo dala novi Jugoslaviji temeljni zakon novega ustavnega napredka. Odločitev, da se bo o naši novi ustavi razpravljalo in glasovalo v svobodno izvoljeni ustavodajni skupščini, v novem vrhovnem narodnem predstavništvu Jugoslavije, je dokaz polne zmage demokracije v naši državi ter stvarnega uresničenja načel samoodločbe narodov. Dru-

ga dva zakona, zakon o volivnih imenikih in zakon o volitvah narodnih poslancev za ustavodajno skupščino sta organska celota z zakonom o ustavodajni skupščini. Ti zakoni vsebujejo načelne postopek za sestavo ustavodajne skupščine. Da bi mogla ustavodajna skupščina v polni meri odgovarjati svojim nalogam, da bi bila v resnici neodvisno narodno predstavništvo, pa je potrebno, da jo bodo državljani naše države izvolili svobodno in na svobodnem demokratski način. Da bi ustavodajna skupščina mogla neodvisno odločiti o novi obliki naše države, da bi mogla formalno in svečano zaključiti prvo dobo graditve nove Jugoslavije, je potrebno, da pridejo vanjo resnični predstavniki naših ljudskih množic in da so v njej vsi naši narodi enakopravni. Zakon o volivnih imenikih, ki je že sprejet, ter sedaj predloženi zakon o volitvah poslancev za ustavodajno skupščino s svojimi demokratskimi načeli in s svojo tehniko omogočata, da se ustavodajna skupščina izvoli in sestane za zgodovinsko nalogo, sprejeti novo ustavo Jugoslavije.

AVNOJ je potrdil težnjo naših narodov, da bodo enakopravni

Ob tej priliki bi povedal še nekoliko besed v zvezi z nekaterimi pojmovanji, posebno glede na pojmovanja demokratske skupine, ki so bila tukaj izrečena. Ves čas narodno osvobodilne borbe je Jugoslavijo vodilo načelo, načelo popolne enakopravnosti, načelo samoodločbe našega ljudstva. Menim, da je to načelo dosledno izvedeno in takšni meri, da so odločbe AVNOJ-a, sprejete v Jajcu, izrecno priznale našim narodom pravico samoodločbe, vključno pravico do odcepitve. Mislim, da je prav takšno priznanje pravice do samoodločbe omogočilo, da je Jugoslavija ponovno vstala iz razvalin, kamor so jo pahnil razni poborniki tako zvane jedinstvene Jugoslavije. AVNOJ je potrdil tež-

Jugoslavija je sedaj zvezna država

V mislih imam dalje odločitve II. zasedanja AVNOJ-a o zvezni ureditvi Jugoslavije, ki imajo po moji sodbi ustavni značaj. To ne pomeni, da s tem večemo roke ustavodajni skupščini, ki lahko, če hoče, ukine federacijo. To je njena pravica. Toda danes ne moremo postavljati stvari tako, da stojimo pred praznino. Jugoslavija je danes zvezna država. (Ploskanje.) In ko je g. Savko Dukanac govoril o tem, da je v sporazumu Tito-Šubašić poudarjeno, da bodo naši narodi svobodno odločili o končni ureditvi države, tedaj je treba dodati še neko stvar, kar je jedro sporazuma Tito-Šubašić, in to je, da se

pa vpis tistih mož, žena, mladincev in mladink, ki po pomoči niso vpisani, čeprav to zaslužijo. Odbori, aktivisti in vsi prišabi Osvobodilne fronte so odgovorni, da bodo imeniki sestavljeni kakor zahteva zakon, kakor zahteva duh narodno osvobodilnega boja in hvaležnost do žrtev, ki niso padle le v borbi proti okupatorju in njegovim domačim vojaškim in političnim priganjačem, temveč tudi v boju za lepše, svobodno in srečnejše življenje svojega ljudstva. Zato morajo vsi odbori in vse organizacije Osvobodilne fronte krepko in resno priti za delo

na pravi, da bi se oblika in sistem naše nove države pravno in oblikovno zgradila. Vse to seveda pod pogojem, da neodvisna konstituenta potrdi osnove, ustvarjene v narodno osvobodilni borbi, na II. zasedanju AVNOJ-a in v poznejši praksi.

pomeni: narodi Jugoslavije gredo v ustavodajno skupščino brez vednosti, kakšna bo tam vloga njihovega narodnega glasu, brez vednosti, ali bodo tam mogoče preglasovali male narode ali jih ne bodo preglasovali. Mislim, da nimamo pravice reči našim narodom, ki so dali toliko žrtev in življenj v tej vojni za svobodo in enakopravnost: »Bratje, vi ste se borili, vi ste krivali, sedaj pa te vaše žrtve ne prihajajo v poštev, nimajo nobene cene (ploskanje), sedaj bodo šele kroglice odločale o tem, ali boste enakopravni ali ne boste enakopravni!« Ta, ki stvar tako postavlja, ta po mojih mislih želi zmešnjave v Jugoslaviji, ta ne želi napredka in miru. (Ploskanje.) Ali zahteva naših narodov, da stopijo v ustavodajno skupščino kot enakopravni narodi in da kot enakopravni narodi odločajo o vsem, pomeni kršitev neodvisnosti ustavodajne skupščine? Mislim, da ne. Ako tudi enakopravni narodi v ustavodajni skupščini odločijo v obeh svojih zbornicah, da nočejo zveze, da hočejo enotno državo, in da nočejo dvodomne skupščine, — in to pravico imajo, — toda v tem primeru bodo glasovali za to odločitev kot enakopravni, ne pa s preglasovanjem.

G. Dukanac je izrekel tole teorijo: Mi smo za federacijo in smo vedno bili za federacijo, toda šele ustavodajna skupščina ima zadnjo besedo o tem, o dvodomnem sistemu in tako dalje.

Skoraj vse zvezne države imajo dvodomni sistem

Na koncu bom omenil še neko stvar. Kadar govorimo o formalni strani tega vprašanja, mislim, da je prav tako napačno postavljeno, kakor je napačno postavljeno tudi politično jedro tega vprašanja. Jugoslavija ni prva država, ki ima dvodomni sistem. Dvodomni sistem ima Amerika, in to na sledečem načelu: spodnja zbornica predstavlja ljudske množice, ne glede na zvezne države, senat pa je sestavljen iz članov zveznih držav, ki pošljejo vanj po dva odposlanca. Prav tako je tudi v Švici s kantoni. Tako je tudi v Južni Afriki, v Avstraliji, da ne govorim o Sovjetski zvezi. Govorijo, da dvodomni sistem nastane po ustavodajni skupščini in navajajo kot primer Ameriko. Res je, Amerika je dobila svojo prvo ustavo v parlamentu, kjer je bila majhna skupina poslancev. Toda medtem pozabljajo tisti, ki navajajo to trditev, da je ta ustava izšla iz ustavodajne skupščine vseh držav Amerike in je šele potem, ko so vse države sprejele to ustavo, postala ustava polnomočna. To pomeni, da so v narodnostnem načelu šli še mnogo dalje, kakor ga mi danes postavljamo. Dotakniti se moram še enega vprašanja. Če vzamemo za dejstvo, da je naša Jugoslavija zvezna država, tedaj smo jo imenovali demokratska zvezna Jugoslavija in kot tako jo priznavajo tudi zavezniki.

Če je to točno, tedaj je popolnoma jasno, da ustavodajna skupščina v tem pogledu, v pogledu federacije lahko kaj spremeni, more ukiniti federacijo, toda ta skupščina je vendar izraz in rezultat takšne zvezne ureditve. Ko so v Združenih državah Amerike menjali ustavo, sta tudi tam obe zbornici sprejele ustavne spremembe. Dvodomni sistem je sprejel vse ustavne spremembe. Tako je tudi v vseh drugih zveznih državah, ki imajo dvodomni sistem. Potemtakem mislimo, da niso niti s formalne, niti z vsebinske strani na mestu ugovori proti dvodomnemu sistemu. Narobe, pridružil bi se iz vsega srca mišljenju tov. Jovanoviča, ki pravi, da tisti, ki odklanjajo dvodomni sistem naše ustave, niso odkritosrčni, kadar pravijo, da so za federacijo, ker smo se v tej vojni, in ne samo v tej vojni, temveč tudi v vsem razvoju Jugoslavije naučili soditi

Vsak zaveden državljan naj posreduje, da ljudje, ki spadajo pod člen 4., ne bodo na volivnih imenikih!

Seveda, ustavodajna skupščina bo dokončno odločila o tem, in ne dvomim, kako bo rešila to vprašanje. Vprašanje pa se seveda glasi takole: Ali se more iz nekega načela, ki je zgrajeno na neenakopravnosti, ali se more iz nepravilnega in nedemokratskega načela roditi enakopravnost demokracije?

Jasno je, da je to nemogoče. Tako je bilo v stari Jugoslaviji od leta 1917., od krške deklaracije naprej, ko so skušali že vnaprej dajati položaje nazadnjaškim silam v državi in krepiti hegemonijo, pri tem pa so govorili, kako se bo iz tega rodilo demokratsko edinstvo, napredek in mir v državi, medtem pa smo videli, da je iz tega vznikla v Jugoslaviji notranja borba, zmešnjave, neprestana trenja, klanja, nacionalno sovraštvo in na koncu smo videli, da je to Jugoslavijo dovedlo do poloma. Leta 1941. smo šli v borbo z geslom enakopravnosti in edinstva naših narodov, enakopravnosti na temelju pravic vsakega naroda do samoodločbe, in prav s tem geslom enakopravnosti in edinstva smo dosegli pomirjenje med našimi narodi in prišli v položaj, da je naša država notranje tako trdna, kakor nobena država, ki je bila pod Hitlerjevo okupacijo. Mislim, da v imenu ogromnih žrtev, ki so jih dali naši narodi, in imenu težkih muk, ki so jih naši narodi protovoljno trpeli zato, da bi živeli življenje, ki je vredno človeka, nimamo pravice, razočarati naših narodov in iti preko vsega tega; zato ker so se naši narodi borili v narodno osvobodilni borbi, zato mislim, da je potrebno, da je konstituenta sestavljena iz dveh domov.

Skoraj vse zvezne države imajo dvodomni sistem

Ljudi po dejanjih, ne pa po besedah. (Zivahno odobravanje.) Tisti, ki se skladajo s federacijo, naj delajo odkrito in naj jasno povedo: rečejo naj, da odklanjajo federacijo, in naj ne govorijo, da zavračajo dvodomni sistem ustavodajne skupščine. (Burno in dolgotrajno ploskanje.) Zatem so govorili minister za pravosodje pri zvezni vladi France Frol, Rodoljub Čolaković, dr. Vaso Čubriović, Boris Kidrič in Sreten Vukosavljevič, nato pa so prešli k načelnemu glasovanju. Ko je bil predlog zakona o ustavotvorni skupščini načelno sprejet z veliko večino, je prišlo na dnevni red glasovanje o podrobnostih. Vsi člani zakonskega predloga so bili sprejeti soglasno, brez pripomb in razpravljanja. Nato je bil dan zakon o ustavodajni skupščini na končno glasovanje v celoti. Glasovali so poimensko. Od 388 narodnih poslancev, kolikor jih je glasovalo, je 375 poslancev glasovalo za, 13 pa proti.

S tem je bila današnja seja plenuma Začasne narodne skupščine končana.

Ljudstvo Semberije za republiko

Beograd, 21. avg. 12.000 ljudi je na veličastnem zborovanju v Bijeljini demonstriralo proti izjavi Petra Karadžordjevića. V dolgih spovedih so prihajale na glavni trg v Bijeljini množice semberijskega ljudstva. — Kmetje, delavci in meštani so manifestirali po ulicah svoje nezadovoljstvo do kralja in izdajalske emigrant ske klike. Semberijsko ljudstvo je med štiriletno borbo bilo v prvih vrstah in je zato pohtelo, da izjavi svojo odločnost, da bo čuvalo pridobitve borbe in da ne bo dovolilo vrnitve Petru Karadžordjeviću. Na zborovanju je prišlo do spontaniz živov gorčenja ljudskih množic proti kralju in monarhiji. Z zborovanja so poslali pozdravno brzojavko maršalu Titu in vladi federalne Bosne in Hercegovine.

Dimitrov odložil funkcije v Sovjetski zvezi

Moskva, 21. avg. Predsedstvo Vrhovnega sovjeta ZSSR je ugodilo prošnji Georgija Dimitrova za razrešitev funkcij poslanca Vrhovnega sovjeta ZSSR in izstop iz državljanstva ZSSR, ker je bil predlagan za kandidata na listi Domovinske fronte pri volitvah v narodno skupščino Bolgarije.

Pribežališče reakcije

Ko so se v prvih dneh maja zmagovite čete Titove vojske bližale Ljubljani, je skozi slovensko prestolnico v veliki naglici vrela pisana množica beguncev...

Bežala je v tej množici preprosta žena z Dolencjskega, v culo je bila naložila, kar je menila, da ji bo na bridki poti prav prišlo...

Takšne storije ne bi bile mogle zrasti iz gole nevednosti in strahu, takšne blesteče bujno fantazije je moral netiti in hraniti z dobrno vero...

Medtem ko se v osvobodjeni domovni razmere naglo urejajo in ko stalno rase moč nove države, pa tudi on izmed ubežnikov, ki so bili krivci zloza Jugoslavije...

Do konca vojne na Daljnem vzhodu se je UNRRA čisto priževala, da nima denarnih sredstev in da nima pred volitvami v bolgarsko sobranje

Beograd, 22. avg. Dopsnik Tanjuša poroča iz Sofije, da je imel snoci na velikem predvolivnem shodu v Sofiji tajnik delavske stranke komunistov Trajčo Kostov govor, v katerem je dejal med drugim:

Domovinska fronta je rešila deželo narodne katastrofe, ki ji je pretila, obnovila je bolgarsko armado in pričela široko politiko socialnega skrbstva...

Rdeča armada zasedla Port Artur in Dairen

Izkrcanje sovjetskih čet na Kurilskih otokih

Moskva, 22. avg. Poročilo sovjetskega obveščevalnega urada o operaciji dne 22. avgusta se glasi:

Dne 22. avgusta so naše čete v južnem delu otoka Sahalina napredovale v določene smeri.

Naši oddelki, ki so jih pripeljala letala, so pristali v mestih Dairen in Port Artur ter nadaljevali razoroževanje japonskih posadk v teh mestih.

Na področju južne Kamčatke so se naše čete izkrcale na otoku Sumuse (na severnem otoku otoške skupine Kurilov). Japonske čete na tem otoku so začele oddajati našim četam orožje.

Dne 21. avgusta so naše čete ujele 71.000 japonskih častnikov in vojakov, med njimi 20 generalov. Med ujetniki je poveljnik 44. divizije kvantunske armade generalni polkovnik Hongo. Nadaljuje se kapitulacija edine in formacij kvantunske armade.

Jugoslavija zastopana v odboru UNRRA-e za oskrbo

Izjave zveznega ministra za trgovino in oskrbo inž. Nikole Petroviča

Beograd, 22. avgusta. (Tanjug) Svet UNRRA-e, ki se sestaja na tretjem zasedanju v Londonu, je razširil ta teden svoj odbor za oskrbovanje s predstavniki Jugoslavije, Češkoslovaške, Indije, Mehike, Norveške in Poljske.

Ko se je v novembru 1943 na prvem zasedanju sveta UNRRA-e osnoval odbor za oskrbo, je štel 11 članov. V njem so bili: Sovjetska zveza, Velika Britanija, Združene države Amerike, Avstralija, Belgija, Brazilija, Kanada, Francija, Kitajska, Holandska in Nova Zelandija.

Na svojem tretjem zasedanju je svet UNRRA-e razširil to nalogo s tem, da je dal odboru za oskrbo pravico posvetovalnega organa v vprašanju izvajanja razdelitve blaga.

V svetu UNRRA-e zastopa Jugoslavijo inž. Nikola Petrovič, minister za trgovino in oskrbo, ki se mu pridruži v Londonu na tretjem zasedanju sveta in je imel te dni po londonskem radu naslednji govor:

»Pred več kot desetimi dnevi smo zapustili našo prestolnico Beograd in odpotovali v London na 3. zasedanje sveta UNRRA-e.

Razen uspehov v notranji politiki je zabeležila domovinska fronta tudi mnoge uspehe v zunanji politiki. Posrečilo se nam je pridobiti si zaupanje Jugoslavije. Razen tega ima domovinsko-frontna Bolgarija dobre diplomatske odnose z mnogimi demokratičnimi državami, z Rumunijo, Novo Poljsko, Češkoslovaško, Francijo in drugimi.

Sovjetski novinar o obisku v Žužemberku

Moskva, 22. avg. (Tass). Dopsnik »Izvestij« Kudevratih je skupno s skupino ameriških, angleških, kanadskih, francoskih in češkoslovaških dopisnikov največjih časopisnih, poročevalskih in radijskih družb zavezniških držav, obiskal jugoslovansko vas Žužemberk.

Dopisnik piše, da je to navadna slovenska vas in da je njena usoda podobna usodi tisočev jugoslovanskih vasi. Vse, kar so nam vaščani pripovedovali, smo že slišali v slovaških, srbskih in hrvaških vaseh, kljub temu pa z godba Žužemberka in njegovega prebivalstva še enkrat dokazuje veličino duha ljudstva, ki ga je vodil v boju maršal Tito in je sedaj združeno v Narodno osvobodilni fronti mnogonarodno Jugoslavije.

Obisk kitajskega min. predsednika v Londonu

London, 23. avg. V Londonu pričakujejo v začetku prihodnjega tedna prihod kitajskega min. predsednika Sunga, ki se sedaj mudi v Washingtonu.

Jugoslavija zastopana v odboru UNRRA-e za oskrbo

Izjave zveznega ministra za trgovino in oskrbo inž. Nikole Petroviča

Beograd, 22. avgusta. (Tanjug) Svet UNRRA-e, ki se sestaja na tretjem zasedanju v Londonu, je razširil ta teden svoj odbor za oskrbovanje s predstavniki Jugoslavije, Češkoslovaške, Indije, Mehike, Norveške in Poljske.

Na svojem tretjem zasedanju je svet UNRRA-e razširil to nalogo s tem, da je dal odboru za oskrbo pravico posvetovalnega organa v vprašanju izvajanja razdelitve blaga.

V svetu UNRRA-e zastopa Jugoslavijo inž. Nikola Petrovič, minister za trgovino in oskrbo, ki se mu pridruži v Londonu na tretjem zasedanju sveta in je imel te dni po londonskem radu naslednji govor:

»Pred več kot desetimi dnevi smo zapustili našo prestolnico Beograd in odpotovali v London na 3. zasedanje sveta UNRRA-e.

Razen uspehov v notranji politiki je zabeležila domovinska fronta tudi mnoge uspehe v zunanji politiki. Posrečilo se nam je pridobiti si zaupanje Jugoslavije. Razen tega ima domovinsko-frontna Bolgarija dobre diplomatske odnose z mnogimi demokratičnimi državami, z Rumunijo, Novo Poljsko, Češkoslovaško, Francijo in drugimi.

Iz bratske Sovjetske zveze

Napredek urarske industrije

Urarska industrija je najmlajša stroka sovjetskega narodnega gospodarstva. Ustvarila jo je šele sovjetska vlada. Dve leti tovarni za ure sta v Moskvi, ena pa v Penci. Te tovarne so bile z modernjšo opremo zgrajene v dobi petletnega načrta.

Udarniško delo uralskih rudarjev

V prvi polovici leta so uralski premogovni rudarji izkopali pol milijona ton premoga več kakor v istem razdobju lani. V tem času se je proizvodnja podvojila in obseg pripravljane dela se je dva in polkrat povečal.

Zdravstvo v smolenskem okrožju

Brzojavka iz neke vasi, ki je 150 km od Smolenska, je sporočila, da je neka kmetica težko zbolela. Krajevni zdravnik je prošil za pomoč. Eno uro kasneje je priletel z letalom v Pčane profesor iz Smolenska in žena je bila rešena.

Razvoj industrije v Lvovu

Mesto Lvov postaja eno izmed najvažnejših industrijskih središč Ukrajine. Pred vojno so tvorile lvovska industrija v glavnem majhne tovarne. Večina izmed njih je bila razrušena med nemško zasedbo.

Porast proizvodnje kmetijskih strojev

Zadnje mesece se je izredno dvignila proizvodnja kmetijskih strojev in traktorjev v Sovjetski zvezi. Pričakujejo, da bo znatno prekosila proizvodnjo predvojnih let, ko so dajali stotine milijonov rubežev za to panogo sovjetske industrije.

Odprite ležišče mangana v severnem Uralu

Uralski geologi so po dolgotrajnem raziskovanju odkrili manganska ležišča v severnem Uralu. Načelnik odprave znanstvene akademije Sokolov je izjavil dopisniku Tassa, da je njegova odprava šest let preiskovala uralska ležišča bakra, železa, bodeči poklic.

Vprašanje poravnave škode slovenskim pregnancem na Koroskem

Velikovec, 21. avgusta. Za koroške Slovence je danes posebno važno vprašanje posestev, s katerih so zločinski nacisti poglgnali poštene ljudi in na nje naselili svoje zveste hlapce.

Volitve v češkoslovaški parlament

Praga, 22. avg. Češkoslovaška vlada je sklenila, da bodo volitve v začasno narodno skupščino tako urejene, da se bo mogla sestati na češki narodni praznik 28. oktobra.

Nenadna smrt dveh bivših grških ministrov

Atene, 22. avg. Včeraj so objavili, da sta drug za drugim nenadoma umrla dva bivša grška ministra: Perikles Rallis, minister za notranje zadeve v vladi Plastiras in Petros Rallis, minister za promet v Papandrejevi vladi.

Ladja »Vis« vrnjena naši državi

Trst, 23. avg. Ladjo »Vis«, ki je pripeljala blago UNRRA-e, so vrnili jugoslovanski trgovski mornarici. »Vis« ima 3000 ton ter je last družbe »Oceanica«, ki je imela pred vojno svoj sedež v Beogradu.

Bencin za Jugoslavijo

Trst, 23. avg. Uprava UNRRA-e v Trstu je nakazala iz tržaških zalog Jugoslaviji 3000 ton bencina. Iz Jugoslavije je prispelo za odvoz prvega obroka omenjene količine bencina 95 vagonskih cistern.

Vzemi siroto v svoj dom! Pomagajte pri ustanovitvi mladinskih domov! Prispeljajte v ustanovne fondе mladinskih domov!

Na sestankih je treba vzpodbujati pristaše Osvobodilne fronte, da bodo zbirali podatke za volivne spiske. Osmujmo posebne odbore, ki bodo skrbeli za zbiranje podatkov po vaseh, ulicah, podjetjih, hišah itd.!

NAŠE GOSPODARSTVO

Trgovini postavljamo nove temelje

Kakor smo se osvobodili narodno politično, tako si moramo zgraditi tudi trdne gospodarske temelje po načelu, da naj vse naše narodno gospodarstvo služi slovenski skupnosti...

ništvo ni samemu sebi namen, temveč bo le toliko vreden faktor v združitvi vseh treh sektorjev, kolikor bo pomagal dvigati naše gospodarstvo. Uživalo bo le toliko državne podpore, kolikor bo nesebično pomagalo graditi splošno blagostanje...

in kjer obstojajo vse možnosti za razvoj premovalne industrije. Za časa okupacije so Nemci in ustaši držali za zaščito industrijskega centra okrog Tuzle močne obožene sile. Septembra 1943 pa je partizanom uspelo osvoboditi tuzlanski bazen in Tuzlo samo. To področje pa so morali dva meseca kasneje v teku 6. ofenzive zopet izprazniti...

Mali gospodarji na nogah

Samu v Ljubljani je preko 4000 oseb, ki se štejejo za male gospodarje. ki raven obdelave vrtičkov in manjših njiv reče tudi male živali. Med okupacijo je reja malih živali mnogo pripomogla, da smo lažje vzdržali in da je bilo splošno nezadostno prehranjevanje nekoliko olajšano...

voda do 10. nadstropja, tako da rudnik lahko zopet dela. Tudi v ostalih rovih v Kreki, v Bukinji in Puračiču se uspešno izvršujejo obnovitvena dela. Dnevna produkcija znaša več sto ton. V rudniku rjavega premoga v Banovičih je stanje težavnejše, ker ni potrebnih naprav in je treba popraviti progro ter zgraditi nov most. Pred vojno je tuzlanski bazen dajal 300.000 ton premoga letno. V času okupacije pa je proizvodnja padla na 55.000 ton. Danes se produkcija zopet dviga, vendar še precej zaostaja za predvojno proizvodnjo, predvsem zaradi tega, ker je težko nabaviti jamski les in drugi material. Ob zadostni oskrbi bi se proizvodnja povečala za 30%. Zato gre vse prizadevanje za tem, da se organizira dobava jamskega lesa.

Povečana proizvodnja premoga v bjelovarski kotlini

Navzlic zaprekam so rudarji premogovnikov bjelovarske kotline že precej povečali proizvodnjo, kar velja posebno za rudnika v Pitomaci in Mišolovcu, kjer monirajo nove naprave. V juliju je bila proizvodnja vseh premogovnikov bjelovarske kotline dva in polkrat večja kakor v juniju. Vprašanje prehrane delavcev je rešeno v skupnih kuhinjah, velike težave pa povzročajo vprašanje obleke in obutve. Kljub slabši obutvi prihajajo delavci redno na delo, pričrjani, da bo to vprašanje v kratkem pravilno rešeno. Rudarji delajo udarniško in so prekoračili proizvodnjo, ki naj bi se dosegla po načrtu.

zira proizvodnja. V mnogih oddelkih se je intenzivnost dela v primeru s predvojno dobo povečala za 100 in še več odstotkov. Te dni so iz Trsta in Zagreba prispele velike količine starega papirja in je podjetje zaenkrat preskrbljeno s potrebnimi surovini.

Specialni kmetijski tečaji

V nedeljo 12. t. m. smo objavili razpis o sprejemu v 5 mesečne specialne tečaje za vrtnarstvo, sadjarstvo, vinarstvo in kletarstvo ter za živinorejo in poljedelstvo na naših kmetijskih šolah. Ob tolikih novostih v časopisu pa se marsikaj prezre, zato opozarjamo ponovno zainteresirane na ta razpis. Namenjeni so ti tečajji za one naše fante s podedelja, ki so že v eni ali drugi stroki aktivno delali, pa v teh časih vložene niso imeli prilike se teoretično in praktično bolj izpopolniti. Starost tu ne igra vloge, pač pa volja in veselje do dela v eni ali drugi panogi, ker potrebujemo v vseh panogah pridne in delavne ljudi. Fantje, ki so že dovršili kako kmetijsko šolo, tu ne pridejo v poštev, razen za vrtnarski tečaj, za katerega se zahteva že več prakse in znanja. Pozneje takih daljših specialnih tečajev ne bo, ker se bodo za to specializacijo odbrali pridnejši absolventi enoletnih kmetijskih šol z enotno predizobrazbo. Oni z državnih posestev morajo zaprositi obnem za dopust ter skušati dobiti namestnika, kar bo za zimski čas lažje. Aktivnostom z daljšim vvojskim službovanjem bo lažje doseči oprostitve, mlajšim težje.

Gospodarske vesti

= Cesto Zidani most-Rimske toplice bodo razširili. Cesta iz Rimskih toplic v Zidani most ima mnogo ovinkov, je 4 do 5 metrov široka in 7 kilometrov dolga ter ni v najboljšem stanju. Zato so si naše oblasti zadale nalogo, da jo bodo popravile in razširile. V ta namen so pričeli z delom že prvega julija in od takrat je 33 vojnih ujetnikov pod nadzorstvom naših strokovnih delavcev napravilo barake za 300 ljudi, ki bodo gradili to cesto. Po predvidenem načrtu bodo cesto razširili na devet metrov, nekatere ostre ovinke zmanjšali, jo popravili, deloma pa tlakovali v kolkorbo bodo dobili na razpolago asfalt. = Ustanovitev Glavnega nabavnoprodajnega podjetja Hrvaške. V uradnem listu narodne vlade Hrvaške je objavljen pravilnik o organizaciji in delu Glavnega nabavnoprodajnega podjetja Hrvaške (Glavno-prod). Poleg državnega oskrbovalnega podjetja Hrvaške (Dopa), ki se bavi z odkupom žitaric in drugih kontroliranih kmetijskih pridelkov, bo Glavno-prod drugo najvažnejše podjetje federalne Hrvaške na področju trgovine. Podjetje bo nakupovalo in prodajalo industrijske izdelke, oskrbovalne proizvode, neracionirane kmetijske pridelke domačega in inozemskega izvora, skrbelo bo za oskrbovanje z obrtnimi in pogonskimi sredstvi domačega in tujega izvora, bavlo se bo z uvozom in izvozom ter s prodajo monopolnih predmetov na ozemlju Hrvaške, kolikor mu bo to prodajo dodelilo ministrstvo za finance. Prezvedalo bo tudi zastopstva tujih podjetij in izvrševalo posle po nalogu posameznih ministrstev narodne vlade Hrvaške. Namen Glavnoproda je, omogočiti čim boljše, hitreje in cenejše oskrbovanje prebivalstva v vsemih potrebni predmeti. Nakup in prodaja, uvoz in izvoz blaga bo podjetje izvrševalo neposredno ali pa preko združenj in zasebnih trgovinskih podjetij. Podjetje je pooblašeno ustanavljati podružnice in ekspoziture, nakupne postaje, postaje za manipulacijo, skladišča itd. = Proračun Beograda za drugo polletje 1945. Minister financ Srbije je odobril proračun Izvršnega narodnega odbora za mesto Beograd za polletje julij - december 1945. Proračun splošne uprave in administracije znaša 157,2 milijona din, proračun mestnih podjetij pa 198,9 milijona din. Od proračuna mestnih podjetij odpade na proračun beogradske tramvajvske in elektrarniškega podjetja 120,7 milijona din. Z novim proračunom, ki bo veljal do konca leta, je bila znizana stopnja mesečnih doklade na neposredne davke od dosedanjih 200 na 150 odstotkov. Doklada bo prinesla okrog 30 milijonov din. Iz doseženega dobička bo moralo tramvajsko in elektrarniško podjetje prispevati k proračunu splošne uprave 14 milijonov din. = Izvoz dalmatinskih vin v Sovjetsko zvezo. Zadnje dni se je mudil v Splitu sovjetski enolog Georgij Ivanovič Galobjelj, šef inženir vinogradniškega trusta Gruzije in član vsezvezne institucije za vinogradništvo. V spremstvu delegata Zadrugačnega odbora za Dalmacijo je posestil Omiš in Trogir, kakor tudi Vis, kjer si je ogledal vinograde in zadržane kleti ter naprave, pa tudi kleti posameznih vinogradnikov. O kakovosti dalmatinskega vina se je zelo pohvalno izrekel, češ da spada med najboljša vina v Evropi. Obisk inž. Galobjelja je izzval navdušen odziv med dalmatinskimi prebivalstvom, ki vid v tem pričetku gospodarskega sodelovanja Dalmacije s Sovjetsko zvezo. V tej smeri so doseženi že lepi uspehi. Zaenkrat bomo izvozili v Sovjetsko zvezo 300 vagonov vina iz Dalmacije, ki ga v ta namen že odkupuje Zadrugačni odbor za Dalmacijo. = Dalmatinsko oblastno banko je prevzela Zemaljska banka za Hrvaško. Oblastni narodni odbor za Dalmacijo je v začetku letošnjega leta ustanovil Dalmatinsko oblastno banko kot prvo državno denarno ustanovo na področju osvojenega Dalmacije. Banka je pričela obratovati z dotalijo 150 milijonov kun in je naglo razvila svoje delovanje. Pričetki so pričela denarna sredstva, tako da je banka lahko začela kreditirati oskrbovalne ustanove in industrijo. Od februarja do junija je dosegel promet 34 milijard kun. Kmalu po ustanovitvi je banka ustanovila podružnice v Dubrovniku in Zadru. Sedaj je banka v obema podružnicama prevzela Zemaljska banka za Hrvaško kot državna banka federalne Hrvaške.

Rudarji, dajte domovini več premoga!

V uvodniku »Rudarji, dajte domovini več premoga!« piše beograjska Borba: Meseca julija so naši rudniki dali 30% več premoga kakor junija. Izkopali so 16.000 ton premoga več, kakor je bilo predvideno v načrtu zveznega ministrstva za rudarstvo. To je pomemben uspeh pri obnovi naše dežele, dosežen z naporom organizacijskim delovanjem vseh zainteresiranih, od gospodarskega sveta Jugoslavije in zveznega ministrstva do najmanjšega rudnika, z delom za povečanje produktivnosti vsakega rudarja, za okrepitev aktivnosti delavskih sindikatov pri proizvodnji in ob premaganju vrste težav in pri nabavljanju potrebnih materialnih sredstev. Pri doseganju večje proizvodnje premoga so se posebno izkazali naslednji rudniki: Trbovlje v Sloveniji, ki je povdvojilo proizvodnjo od junija. Kakanj v Bosni, Siverič v Hrvaški, Senj, Ravna reka, Stari Kostovac in Kosovo v Srbiji, ki so kljub vsem težavam povečali proizvodnjo. Proizvodnja premoga se je v juliju povečala za nekaj desetstotcev. Toda nekatere tovarne v Srbiji še vedno stojte zaradi pomanjkanja premoga, mnoga mesta pa si še danes niso preskrbeli za zimo potrebnih zalog premoga za tovarne, šole, bolnice in privatne hiše. Vsakega dne se otvarjajo v naši domovini nove tovarne, promet je vedno bolj živahen, potreba po premogu je vsakega dne večja. Zaradi tega je zvezno ministrstvo za rudarstvo izdelalo načrt, po katerem bo morala proizvodnja premoga rasti tako, da bo septembra za 64% večja, kakor je bila v juliju.

V teški bitki za premog, ki jo danes bojuje naša dežela, se vsi ti načrti in naporji osnamljajo na enem čimuritelju ali računajo z eno stvarjo — s požrtvovalnostjo naših rudarjev. Rudarji so glavna vojska v bitki za premog. Od njih, v prvi vrsti od njih, zavisi, ali bo proizvodnja premoga septembra za 60 in več odstotkov večja od proizvodnje v juliju, od rudarjev Srbije, Hrvaške, Slovenije, Bosne in Hercegovine in Makedonije odvisi, ali bodo naše železnice imele dovolj premoga, ali bodo začele delati vse tovarne in ali bo dovolj premoga za kurjavo v naših bolnicah, šolah in domovih. Da bi naši rudarji mogli izpolniti proizvodne naloge, ki se jim postavljajo, bo moral vsak rudar, vsak komunist v rudniku, vsaka sindikalna podružnica z ostro samokritiko preiskati pomanjkljivosti pri doseganju delu, izkoristiti dosežane izkušnje pri doseganju večje proizvodnje. Vsak posamezni rudar si mora postaviti kot nalogo, da se v njegovem rudniku kot celini izkoplje na vsakega delavca toliko premoga na dan, kolikor je bilo izkopenega leta 1939. Vsaka podružnica v rudniku se mora neumljivo boriti proti vsakemu tudi najmanjšemu popuščanju delovne discipline. Zato pomeni priti prepozno na delo, prezgodaj zapustiti rudnik ali slabo delati — dezertirati iz bitke za premog. Rudarji in funkcionarji sindikalne podružnice morajo vsak dan paziti na proizvodnjo premoga v rudniku. Kjerkoli se pojavijo težave, jih je treba odpraviti s složnim delom in z iniciativo, ki se pojavlja povsod, kjer je ljubezen do dela, do naloge, ki jo je naložila domovina. V času boja proti hitlerjevski Nemčiji in njenim sluhom je Rdeča armada vsak dan navdihovala našo narodno-osvobodilno vojsko v njeni brezprimerni borbi proti okupatorju in domačim izdajalcem. Iz zmag Rdeče armade so naši partizani črpali vero v zmago, za izpolnitev svojih nalog in za uresničitev svojih ciljev. Danes so rudarski delavci v Sovjetski zvezi začeli na čast zmage veliko kampanjo za povečanje proizvodnje premoga, da bi jo izvedli v korist svoje socialistične domovine, da bi povečali njeno gospodarsko silo in jo uposobili za še večje uspehe. Naj primer sovjetskih rudarjev pri obnovi opustošenih krajev njihove domovine nadane naše rudarje, da bodo z isto ljubeznijo in z istim poletom povečali proizvodnjo premoga v svojem rudniku in tako obnovili svojo domovino, demokratsko federativno Jugoslavijo. Rudarji, povečajte proizvodnjo premoga v svojih rudnikih! Krepite delovno disciplino! Dosežite in prekosite proizvodnjo premoga iz leta 1939! Rudarji, dajte domovini več premoga!

Vlada Bosne in Hercegovine je dobila 200 milijonov din na račun zamenjave kun

Z zakonom o tečajih za zamenjavo okupacijskih novčanic v Bosni in Hercegovini je določeno, da bo ministrski svet DFJ nadoknadil in dal na razpolago narodni vladi Bosne in Hercegovine oni znesek, ki bi se pojavil kot razlika med predvojnimi denarnimi obtokom na tem področju in zneskom, ki ga bo dobila Bosna in Hercegovina ob priliki zamenjave kun. Namen te določbe, (ki jo vsebuje tudi zakon o zamenjalnih tečajih za Hrvaško in Slovenijo) je ta, z jamčiti vsaki pokrajini, da dobi ob zamenjavi toliko novih dinarjev, kolikor ustreza predvojnemu obtoku denarja v vsaki pokrajini, tako, da nobena federalna jedinica ne bo zaradi višine tečaja za zamenjavo na boljšem ali na slabšem. Čeprav je bil v Bosni tečaj za zamenjavo isti kakor na Hrvaškem, se je vendar izkazalo, da je dobila Bosna sorazmerno manj dinarjev, to pa zaradi tega, ker je v času štiriletnih osvobodilne borbe bolj trpela kakor pa katerakoli druga pokrajina naše države. Sovražnik je opustošil deželo, požgal cele vasi, ropal narodno imovino, pri vsem tem pa je ljudstvo prostovoljno skozi leta vzdrževalo našo vojsko. Ob osvoboditvi sta bili Bosna in Hercegovina čisto iztardirani. O priliki zamenjave niso nekateri okrajji v Bosni in Hercegovini dobili niti pol milijona dinarjev. Po zamenjavi kun se je pojavilo pomanjkanje denarja v onih okrajjih, ki so največ žrtvovali v narodno-osvobodilni borbi in kjer je treba največ storiti za obnovo. Upštevač vse te okolnosti, je zvezna vlada odobrila narodni vladi Bosne in Hercegovine 200 milijonov din na račun razlike zamenjalnih dinarjev in predvojnega obtoka dinarjev. Ta znesek je stavljen na razpolago narodni vladi Bosne in Hercegovine, ki je sklenila, da bo znesek 200 milijonov din uporabila za pomoč pri zgraditvi in obnovi požganih vasi, za obnovo šol in javnih zgradb in za popravilo cest. Za vsa ta dela, ki bodo dala zasluzka najširšim ljudskim slojem, sta določeni dve tretjini celotne vsote. Gornja pomoč bo tembolj dobrodošla mnogim krajev, ker je bila letos letina zaradi suše slaba. Po sklepu narodne vlade bodo obnovitvena dela izvršili okrožni odbori, ki že izdehujejo načrt za najnujnejša dela. Da se bo pa z delom čimprej začelo, je dala narodna vlada Bosne in Hercegovine na razpolago vsakega teh odborov po 10 milijonov din. Za kraje, kjer se ni bilo mogoče pri-

Povečanje tvornice papirja na Sušaku

V znani tvornici papirja na Sušaku je bil te dni stavljen v pogon nov velik stroj za proizvodnjo papirja. Ta stroj je bil pripeljan na Sušak zadnje dni pred vojno in dosegel se ni bil n'koli v obratu. Stroj je bil sicer postavljen, toda ni mogel delati, ker so delavci povzročili razne defekte. Tik pred osvoboditvijo so Nemci nameravali stroj odpeljati, kar pa je preprečil nagel razvoj dogodkov. Stroj je visok 7 m in sega v dve nadstropji. Dolg je 40 m, širok pa 2 in pol metra. Konstruiran je na podlagi specialnih izkušenj sušaške tvornice in je eden največjih papirnih strojev v Evropi. Sušaška tvornica je že pred vojno izdelovala fine vrste papirja, predvsem cigaretni papir, ki ga je izvažala ne samo v balkanske države, temveč tudi v Severno, Srednjo in Južno Ameriko, v Egipt, Perzijo in celo na Kitajsko. Tvornica je izvažala cigaretni papir v 26 različnih držav. Novi velik stroj je posebno konstruiran za izdelavo najfinejših vrst papirja. Seveda se na njem lahko izdeluje tudi običajni časopisni papir. Čim je bil stroj postavljen v pogon, so na njem pričeli izdelovati časopisni papir za potrebe Istre in Hrvaškega Primorja. Ko bodo delavci izvežani, bodo na stroju pričeli izdelovati svileni in cigaretni papir. Kar se tiče cigaretnega papirja, bo ena petina proizvodnje za dostovala za vse potrebe Jugoslavije, štiri petine proizvodnje pa bo tvornica lahko izvozila v inozemstvo. Podjetje bo v kratkem lahko pričelo na tem stroju delati brez prekinitve noč in dan. Tako bo proizvodnja tvornice znatno presežala predvojno proizvodnjo. Delavstvo podjetja tekmuje med seboj v prizadevanju, da se čim bolj racional-

Zamenjava obrabljenih in poškodovanih bankovcev

Zvezi: minister za finance je predpisal pravilnik o zamenjavi obrabljenih ali poškodovanih bankovcev in o izplačilu za dele bankovcev, ki je objavljen v prilogi »Uradnega lista« z dne 18. t. m. S pravilnikom pooblašča ministrstvo financ Narodno banko, da njegov račun zamenjuje obrabljene, raztrgane in poškodovane bankovce in izplačuje dele bankovcev državne izdaje. Brez odbitkov se zamenjajo cel, toda zaradi obtoka obrabljeni bankovci. Namenoma s pisanjem, risanjem ali na drug način pokvarjeni, toda cel bankovci, in namesto raztrgan bankovci se zamenjajo le proti povračilu proizvodnih in manipulativnih stroškov, ki znašajo pri bankovcu za 1000 din 20 din, pri bankovcu za 500 din 10 din, pri bankovcu za 100 din 4 din, pri bankovcu za 50 din 2 din, pri bankovcu za 20 din 1 din in pri bankovcu za 5 din 1 din 0,50 din. Kot cel bankovci se zamenjajo bankovci po 1000, 500 in 100 din, ki jim manjka največ en šestnajstina površine, bankovci po 50 in 20 din, ki jim manjka največ ena dvajsetina površine, in ostali manjši bankovci, ki jim manjka največ ena desetina površine. Po naključju raztrgani in zopet zlepljeni bankovci se izplačajo brez odbitkov. Za ostale poškodovane bankovce ali dele bankovcev se daje povračilo po velikosti (površini) predložene bankovca ali dela bankovca. Če se predloži vsaj eno osmino površine. Pri obratunku se odbijejo proizvodni in manipulacijski stroški. Pri bankovcih za 1000, 500 in 100 din se računa polovico proizvodnih in manipulacijskih stroškov, če je predložen del manjši od polovice.

Opozorilo vsem trgovcem z racioniranim blagom

Odslek za preskrbo pri MNOO je v dnevnem časopisu 2. t. m. razglasil, da morajo vsi trgovci z racioniranim blagom, kakor tudi hranilni trgovskih zalog, skladišča itd. predložiti do 10. avgusta seznam blaga, ki so ga oddali na nazkila oblastev. Del trgovskih obratov odseku za preskrbo še do danes ni dostavil razbremenilnega materiala. Zato po nalogu tega odseka opozarjamo vse trgovce, da se morajo razbremeniti z vsemi nakazili, ki so jih prejeli od 15. maja do 15. avgusta 1945 in priložiti seznam, v katerem naj bodo izveščki za vsako posamezno

Prisvojih nadaljnjih naporih, da se s pomočjo ljudske oblasti rešijo te težave bodo uživale popolno podporo na novo ustanovljene komisije za premog pri Gospodarskem svetu. V tej komisiji bodo zastopniki zveznih ministrstev rudarstva, industrije, prometa, gozdov, trgovine in preskrbe, Jugoslovanske armade in enotnih sindikatov. Naloga te komisije je, da sestavi pravilen načrt za izkoriščanje naših rudnikov in da skrbi za to, da bo ta načrt v celoti izveden. Komisija za premog bo, kakor se vidi, štab v bitki za premog. Kako se upošteva važnost rudarjev pri obnovi zemlje, se vidi najboljšo po tem, da je komisija za premog postavila rudarje na listo za dodeljevanje hrane, obleke in obutve kot prve, takoj za vojsko.

Delo pri obnovi tuzlanskega premogovnega bazena

Na področju Tuzle je v smeri proti Dobouju največje ležišče lignita v Jugoslaviji. Tik poleg Tuzle je velik rudnik lignita v Kreki, ne daleč od tod pa sta rudnika Bukinje in Puračič. Na tem področju se cenil ležišče lignita na 800 milijonov ton. Nekaj desetih kilometrov od Tuzle pa se nahaja rudnik prvovrstnega rjavega premoga v Banovičih, kjer se cenil ležišče na 100 do 150 milijonov ton

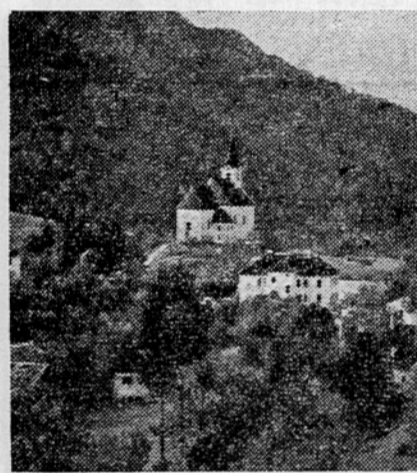
Na obisku v Dravinjski dolini

Ljubljana, 22. avgusta
Kmet in delavec sta se v Dravinjski dolini od fevdalnih časov do današnjih dni trdo borila za resnično svobodo. V ustnem izročilu so še živi spomini, kako sta nekdo gospodovala valpet in birit žiske gospodine in samostana. Z osvoboditvijo se je za vselej končala močnost zadnjih zastopnikov nemških fevdalcev Windischgrätz in Possegga, ki sta bila močan gospodarski stebel poskusov prodiranja nemškega imperializma na našo zemljo. Nehalo se je z osvoboditvijo tudi gospodarstvo raznih nemških in nemškutarskih trgovcev in trgovčev, ki so dolga leta gospodarsko izrabljali svoje položaje in dobro živele.

Svoboda je dala dolini močan pollet, da se je razvivala, kakor se nikoli, na vseh področjih dela in ustvarjanja. Ljudstvo se zaveda pomena pridobitve narodno osvobodilne borbe, ki mu je nudilo velike moralne in materialne podpore. Sorazmerno ga minula 4 leta niso toliko prizadela kakor številne druge predele naše domovine in države. Zato bo mogla Dravinjska dolina kljub raznim težavam, prav kmalu s polno zmogljivostjo prispevati mnogo za naš splošni gospodarski napredek. Življenje v Dravinjski dolini se že sedaj naglo normalizira.

Gospodarski pomen Dravinjske doline

Upravno-politično je večina Dravinjske doline organizirana v okraju, ki ima svoj sedež v Slovenskih Konjicah. Ta okraj je pred vojno meril 334,93 kv. km in štel 22.622 prebivalcev. Povprečno je prišlo na kv. km 67 ljudi, po dolinah pa je znašala povprečna gostota prebivalstva okoli 100 na kv. km. Vsa naselja so zelo razdrobljena in majhna. Velika večina nima niti 200 prebivalcev. Trgovina, obrt in industrija sta preživljali le malo ljudi. Glavni vir dohodkov je bilo kmetijstvo skupno z gozdarstvom. Zemlja je bila razdeljena takole: 53,4 odstotkov je bilo porasle z gozdovi, 17,7 odstotkov je bilo njiv in vrtov, 22,8 odstotkov travnikov in pašnikov, 2,1 odstotek vinogradov in 1,5 odstotkov sadovnjakov. Na močvirja in neplodna tla je odpadlo 2,4 odstotkov zemlje. Največ so pridelali žita in krompirja. Leta 1934 je ves okraj pridelal 96.000 stotov krompirja, 12.000 stotov pšenice, 5850 stotov ovsu, 6700 stotov koruze, 3800 stotov rži in 4100 stotov ječmena. Pred vojno so se v Dravinjski dolini marsikje pojavljali nasadi hmelja, ki pa niso izpolnili pričakovanj. Danes hmelja v Dravinjski dolini ni nikjer več.

Vitanje, slikovit starinski trg pod Pohorjem

Čeprav so travniki in pašniki zelo razširjeni, govedoreja ni bila posebno močna. Pred vojno je konjski okraj redil okoli 900 goved, 7360 svinj in 500 koz. Sorazmerno mnogo so kmetje redili ovc. Našteli so jih 3100 ali desetino vseh ovc v predvojni Sloveniji. Zelo važno je bilo gozdarstvo. To pa ne samo količinsko, temveč tudi kakovostno. Pred vojno je bil okraj Slovenske Konjice na tretjem mestu glede razširjenosti gozda v bivši dravski banovini. Veliki, sklenjeni gozdovi so osnova za lesno industrijo. Ob Dravinji, Oplotnici in Hudinji, pa tudi v Dravinjski dolini, je mnogo žag.

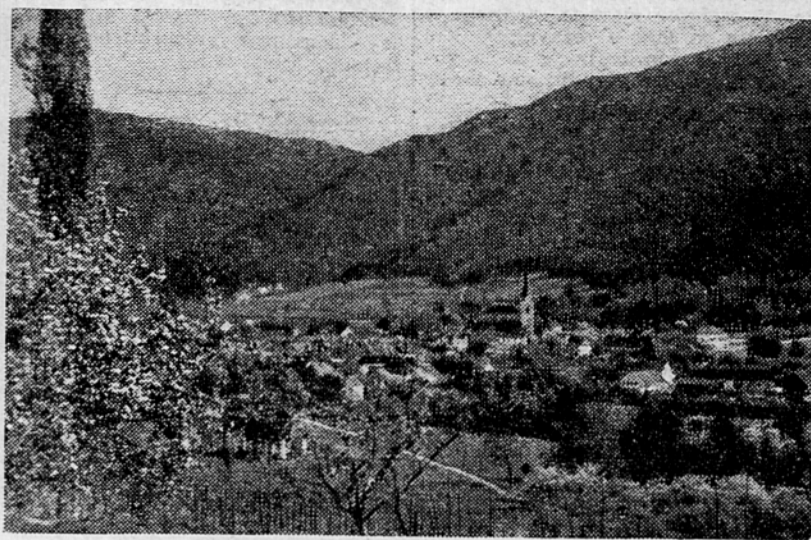
Izdaten vir dohodkov sta vinogradništvo in sadjarstvo s svojimi kakovostnimi pridelki. Brez vinogradov sta v konjskem okraju samo dve občini. Večji vinogradniški kompleksi so okoli Skalca in Bežine, pri Ločan okoli Klokočevnika, Kraberga in Zbelovske gore ter okrog Oplotnice, Cadrama in Okoške gore. Sadnih dreves je okraj imel pred vojno okoli 190.000. Največ je jablan, sliv in hrušk, nekaj tudi češenj in orehov.

V Dravinjski dolini oziroma v okraju Slovenske Konjice je zastopano tudi rudarstvo. Železna ruda siderit je pri Vitanju, Konjicah in Zalogu, svinčni sijajnik pri Rakovcu ob Pohorju. Premog kopljejo pri Zrečah, pri Strančah, pri Jamniku in pri Sv. Jerneju. Pri Zrečah pridobivajo lep bel marmor, pri Vitanju dolomit, pri Cizlaku pri Oplotnici pa tonait (pohorski granit) za tlak in spomenike.

Med okupacije nastala škoda

Materialna škoda, ki so jo povzročili Nemci, predvsem s požiganjem poslopij, je ocenjena na okoli 10 milijonov predvojnih din. V konjskem okraju je porušeni in požganih 108 poslopij: 62 stanovanjskih hiš, 29 gospodarskih poslopij, 8 svinjakov in 9 drugih objektov. Popolnoma uničene so šole na Resniku, v Zrečah in Spitaliču, delno pa na Prihovi, v Tepanjah in pri Sv. Kunigundi. Najbolj je prizadet pohorski pas. Najbolj so trpele vasi Skomarje, Sv. Kunigunda in Resnik. Cele vasi pa niso nikjer požgane.

Veliko škodo je utrpela zlasti živinoreja. V predelu, ki sega v Pohorje, so Nemci pobrali skoraj vso živino. Pustili so kmetom največ po eno kravo in eno svinjo. Cenijo, da so Nemci

Slovenske Konjice, središče Dravinjske doline

odpeljali v celotni skrozi vsa štiri leta okoli 2000 goved, 1500 svinj in 3000 ovc. Po dolini je živina ostala.

Začetni napori za obnovo

Kar se tiče obnove požganih poslopij, je vse večinoma še v začetnem razdobju. Nekateri kmetje, ki razpolagajo z lastnim gradivom, si sami pomagajo, drugi čakajo na pomoč skupnosti ali vsaj na podporo in kredite. Za obnavljanje se domove so bili napravljeni brezplačno potrebni načrti. Delno poškodovane šole popravljajo s sredstvi, ki so jih zbrali na raznih mitingih. Poudariti je treba, da ima okraj mnogo gradbenih sredstev na razpolago. Opekarna v Ločah že izdeluje opeko, delajo pa tudi že krajevni kamnolomi in apnece. Težje je z obnovo dela na kmečkih žagah, ki že štiri leta niso rezale lesa.

Marljivo se skuša pomagati živinoreji. Iz dolinskih krajev se pošiljajo živali v prizadete hribovite kraje. Doslej so poslali prizadetim kmetovalcem že okoli 40 telet, 200 svinj in 80 krav. Tako ima že vsaka hiša nekaj živine. Akcija pa se še nadaljuje. Računajo, da bo prasičereja v dveh letih dosegla predvojno stanje, dalj časa bo trajala obnova govedoreje. Pri tem je treba upoštevati, da podpira okraj tudi obnovo živinoreje v drugih delih Slovenije. Pretekli dni so poslali 30 krav v Savinjsko dolino. V zameno za živino delijo kmetom konje. Obenem jim pomagajo z nabavljenim orodjem. Razdelili so že okoli 1.000 kos, srpov, vil in grabel. S poljskim orodjem so sedaj preskrbljeni. Obnovo prasičereje podpirajo

delkov tistih obrtnikov, s katerimi ima kmet največ opravka.

Začne naj se regulacija Dravinje in njenih pritokov. Poenostavi naj se dobava lesa iz državnih gozdov po znižanih cenah za kmetovalce brez gozdov. Naprednim kmetovalcem naj se nudi moralna in gmočna podpora v obliki brezobrestnih posojil, strojev itd. Podpre in pospešuje naj se strokovna izobrazba kmečke mladine. Na kmetih je občutna potreba po obrtni in blagu za obleko. Uvedenaj se starostno zavarovanje kmeta, kmečkih poslov in delavcev. Naše učiteljstvo naj vzgaja mladino v ljubezni do kmečkega stanu in dela. Vodilo naj bo geslo: »Delo ni sramota, delo je čast«.

Vsi ti sklepi so bili po daljših razgovorih sprejeti v obliki kratkih resolucij in bodo osnova za delo okrajnih in krajevnih oblasti. Nekateri so bili med tem že uresničeni. Zborovali so končno sklenili, da se bodo ponovno sestajali na takih zborovajih in pretresali svoje težave.

Delo nabavnoprodajne zadrage

V Slovenskih Konjicah je marljivo deluje in obnem polaga temelje bodočega združnega življenja nabavnoprodajna zadruga. Ta zadruga sodeluje z vsemi zadrugami v okraju, ko-

Obnovitvena živahnost v Ribnici

V teku narodno osvobodilne borbe je Ribnica pretrpela mnogo težkih dni. V času, ko so se po mestu šopirili okupatorji z izčrpano pomočjo domačih izdajalcev, je bila vsaka gradbena iniciativnost zatrta. Tako je prenehala obratovati tudi znana ribniška opekarna. Zaradi bombardiranja prizadeti prebivalci si niso mogli niti zasloni popraviti streh. Šele po osvoboditvi je Ribnica zadihala zopet prosto in prebivalci so kakor mravlje po razrušenem mravljišču poprijeli za delo.

Vso pozornost zaslužila velika prizadevanja okrajnega odbora, ki preko svojega odseka za gradnjo in obnovo vrši intenzivno obnovo po mestu. Vso pozornost zaslužila obnova osemrazredne šole, ki je bila v času vojne občutno poškodovana. Denarnih sredstev seveda ni bilo obilo na razpolago. Toda ravno v tem si je gradbeni odsek znal vzorno pomagati. V blagajni je ostalo od okupacije le borih nekaj tisoč lir, pač pa je bilo v okolici Ribnice na desetine bunkerjev, ki jih je sovražnik s tako skrbjo gradil. V teh bunkerjih je bilo obilo suhega lesa, ki ga tako nujno potrebuje naša papirniška industrija. Les so zbrali,

likor jih je doslej že na novo organizirani. Delajo sedaj že zadruga v Zrečah, Cadramu, Spitaliču in Slov. Konjicah. V kratkem bodo ustanovljene enake zadruga v Ločah, v St. Jerneju in Oplotnici.

Naloga teh zadrug je, kupovati brez posredovalcev prav vse kmečke pridelke, kmetom pa dobavljati dobra semena žita in krompirja, umetna gnojila in drugo, kar kmet potrebuje. Ljudje imajo v delo zadruga veliko zaupanje in radi sodelujejo. Čim bo prosta prodaja vseh pridelkov in izdelkov, se bo delokrog in obseg dela teh zadrug zelo povečal.

Sedaj nakupujejo po vsej Dravinjski dolini in v vsem konjskem okraju sadje. V Ljubljano so ga odposlali že 40.000 kg. Znatni so pri tem stroški prevoza. Ker je letos v Dravinjski dolini sadna letina zelo obilna, računajo, da bodo odkupili okoli 50 do 60 vagonov sadja in bo kmet zanj dobil 3 do 4 milijone dinarjev. Zadruga bodo skrbele tudi za pospeševanje sadjarstva in bodo v tej smeri skušale obnoviti vse drevesnice.

Usoda nemških veleposelstev in delo industrije

Z osvoboditvijo so prešla v državno upravo vsa pasestva nemških veleposelstev, predvsem Windischgrätz in Possegga. Tako je država dobila v roke velike komplekse kmetijsko obdelane zemlje in gozdov. Windischgrätz sam je imel okoli 140 ha zemlje z velikim številom živine. Na tem posestvu dela sedaj okoli 40 stalnih delavcev in 40 ujetnikov. Njegov grad je popolnoma oropan in izpraznjen. Včasih je bila na tem posestvu vzorna vrtnarija, ki pa je danes popolnoma zapuščen. Obseg gozdov, ki so danes pod državno upravo, znaša nad 2.000 ha. Ti gozdovi so in bodo vir za močno lesno industrijo in iz njih bo mogoče dobiti veliko lesa za obnovo.

Delo industrije postaja vedno bolj živahno. V Zrečah je obnovljena tovarna Stajerske železo-industrijske družbe. Ta tovarna izdeluje orodje in dela s polno kapaciteto. Tovarna bo svoj obrat izdatno povečala. V Zbelovcih pri Poljčanah dela mizarska industrija, ki izdeluje klopi za šole. V Slovenskih Konjicah pa je polno zaposlena bivša Lavričeva usnjarna. Enako delajo drugi industrijski obrati in prispevajo s svojimi napori k premagovanju težav, ki so združene z obnovo vse naše domovine.

PODREŽNICA »SLOVENSKEGA POROČEVALCA« V MARIBORU

se je preselila iz SLOVENSKE ULICE ŠTEV. 8

NA KOROSKO CESTO ŠTEV. 1

Tovariši naročniki in čitatelji mariborskega okrožja, obračajte se na mariborsko podružnico, ki sprejema naročila, oglase, objave, dopise in reklamacije! — »Slovenski poročevalec« dostavlja raznašalci za mesto Maribor dnevno v dopoldanskih urah. — Tovarišice in tovariši, plačujte naročnino točno!

KULTURNI PREGLED

Obnovimo mariborski muzej

Leta 1938. je bil mariborski Stari grad spremenjen v muzej. Teško bi bilo najti ugodnejše prostore. Tri leta so prezidavali, obnavljali, urejali zbirke in maja 1941. bi bil muzej odprt. Pa je prišla okupacija in delo prekinila. Dragocene slovenske rokopise in knjige je bilo treba skriti, prišli so bombni napadi — zadnji ob koncu 1944. in v februarju 1945. so grad razkrili, udri v vrata in okna in tudi muzejski predmeti so bili zaradi zračnega pritiska deloma poškodovani. Treba je bilo prenesti vse predmete iz zgornjih v spodnje prostore, najdragocenejše pa spraviti v varne kleti. Med vojno ni prišlo do nikakega popraviljanja, grad kot preostale freske in tako so danes hudo poškodovane. Streha je sedaj že prekrita, poškodovano zidovje pa bo treba še popraviti.

Razumljivo je, da pridobitev za muzej v času okupacije skoraj ni bilo. Omembe vredne so samo arheološke najdbe iz mariborske okolice. Pri kopanju zakladništva so na Tezmem v globini 14 m našli zob mastodont, glasnika živalstva ledene dobe v naših krajih. Dalje so prišle pri kopanju na dan osti sulic in kopja iz predmirske dobe, — vse to v dravski strugi nad Mariborskim otokom, — dleta iz mladokamene dobe v Cinczati na Pohorju, sekira iz istega časa s Piramide. Odrinili so srednjeveško keramiko na Slovenskem trgu in v Melju, temelje rimskega kmečkega dvorca v Lači vasi in srednje-

veške glinaste posode iz Glinj v Savinjski dolini.

Muzej čakajo v osvobodjeni domovini velike naloge. Predvsem ga bo treba temeljito obnoviti. Želebi bi bilo, da bi mogli čimprej odpreti vsaj nekatere zbirke, arheološko, narodopisno in prirodopisno. Te prostore bo mogoče najhitreje popraviti in javnost se za te zbirke najbolj zanima. Mnogo dela bo še s popisom muzejskih zbirk. Treba bo preiskovati pred zgodovinske postojanke v Podravju, raziskati naša kmečka selišča itd. Zanimiv problem v bodočnosti bo proučevanje delavskega življenja. Že sama mariborska predmestja dajejo ogromno gradiva, dalje vinarčar iz Gorice, pohorski gozdar itd. Zanimivo bo proučevanje gospodarske in socialne preteklosti Maribora v srednjem in novem veku.

Mariborski muzej hrani mnogo dragocenosti. Kmečke skrinje, zbirke panjskih končnic, umetno izdelane pinje, žemitanjski kruh iz Prekmurja, bosman imenovan, dimnice s Pohorja; povsod se kaže dragocen narodopisni material. Zelo bogat je tudi arhiv: zapiski narodnega sveta iz l. 1918. stenografski zapiski Stajerskega deželnega zbora, rokopisi strekčevih narodnih pesmi, Stegenschova zgodovinska zapuščina itd. Danes je vse to nakopljeno v temnih prostorih, upajmo pa, da bo kmalu razvrščeno in na razpolago znanstvenikom in na ogled širokim množicam.

F. F.

»Srečko Kosovel« v Trstu

Te dni je pel v tržaškem gledališču »Verdi« pevski zbor »Srečko Kosovel«, ki ga pozna že vsa Severna Afrika, Italija in Balkan kot piše »Primorski dnevniki«. V zadnjih tednih je prepotoval zbor Primorsko na tej in na oni strani demarkacijske črte — tako da so njegovi pevci po dolgem času spet obiskali svojo ožjo domovino, saj je zbor sestavljen iz samih Primorcev. Ob njegovem gostovanju je bilo veliko Verdijevo gledališče do zadnjega kotička napolnjeno. »Ta koncert ni bil samo umetniško izvajanje slovenske, hrvaške, srbske, makedonske, partizanske in umetne pesmi, ampak pomeni mnogo več. Borci Jugoslov. armade, osvoboditeljske Trsta in Primorske, so zapeli tudi italijansko pesem in s tem manifestirali italijansko-slovensko bratstvo, skovano v borbi proti fašizmu.« Tako je bilo poudarjeno v uvodnem govoru.

Pevski zbor »Srečko Kosovel« se odpravlja po zaključeni turneji po Primorski na Češko, Poljsko in dalje v Sovjetsko zvezo.

Sovjetski film o naši borbi

V Beograd je prišla skupina filmskih umetnikov iz Moskve, ki bodo igrali v filmu o borbi jugoslovanskih narodov za svobodo. Med njimi je slovit režiser Rom, ki je bil že pred nekaj meseci v Beogradu in scenograf Mitvani, ki ga Beograd tudi že pozna. Z njimi je znani kinopater Tise, ki je izdelal film »Ivan Groznic«. Med igralci je tudi Mordvinov, nosilec glavnih vlog v »Maskaradi«, »Bogdanu Hmeljnickemu« itd. in narodna umetnica Zidnjava, ki je igrala mater v filmu »Vdora« (po drami Leonida Leonova).

Sovjetski umetniki bodo ostali pri nas kakih 6 mesecev. Poleg njih pa bo zaposlenih pri delu za ta film tudi mnogo domačih moči, igralcev in godbenikov, ki poznajo jugoslovansko glasbo in folklor. »Delali bomo skupaj, je dejal režiser Rom, vložili bomo ves trud in znanje, kakor tudi tehnična sredstva, da bo film čim boljši. Nismo prišli filma samo snemati, ampak ga hočemo v vaši deželi tudi dovršiti.« Film bodo izdelali deloma v Beogradu, deloma pa ga bodo snemali v Srbiji, Dalmaciji, Makedoniji, Bosni in Sloveniji.

Prosvetno delo v Črni gori

Pod tem naslovom je objavila beograjska »Borba« v eni svojih zadnjih številki daljši članek Puniše Perovića, ki daje ob zaključku šolskega dela pregled prosvetnega dela, posebno šolstva, v Črni gori.

Črna gora je bila v tej vojni prizorišče neprestanih borb. Zato je tudi prosvetno delo in z njim šolstvo zastalo. V več kot polovici srezov so šole požgane, porušene in nesposobne za uporabo. S tem pa je uničen tudi inventar, arhivi itd. Pa tudi tam, kjer so bile šole odprte, je velik del učencev zapustil prostore in se vključil v osvobodilno borbo.

Takoj po osvoboditvi pa se je Črna gora lotila obnove šolstva. Ta cilj so postavile narodne oblasti ob sodelovanju in popolni pomoči vsega ljudstva, učencev in učiteljev. Ljudje po vaseh in mestih sami pokrivalo požgane šole, izdelujejo klopi, pomagajo revnim učencem.

Vse to najbolj potrjuje dejstvo, da je danes po večini Črnogorskih srezov odprtih več šol kot pred vojno. To je plod skupnega prizadevanja oblasti, ljudstva, mladine, ki kaže izredno

Domača obrt v Ribniški dolini: sitarji

Sodišča na Goriškem

Gorica, 16. avgusta.
Ko je angloameriška vojaška oblast ukinila ljudska sodišča, je pokazala nerazumevanje za zahteve profašističnih ljudskih množic. Vztrajala je na vzpostavitvi italijanskih zakonov, ki so bili v veljavi po 8. septembru 1943, končno pa se je prepričala, da mora v poslovanju starih italijanskih sodišč upoštevati in deloma priznati slovenskemu prebivalstvu pravico do uporabe slovenskega jezika pri sodiščih. Imenovala je v slovenski senat pri goriškem sodišču tri sodnike, postavila za namestnika državnega tožilca Slovenca in imenovala slovenska sodnika za goriško in kobariško okrajno sodišče. Za okraj Kanal in Komen niso imenovali slovenskih sodnikov in bo moral upravitelj posle sodnika slovenski sodnik pri goriškem okrajnem

sodišču. Tudi za okraj Krmin ni bil imenovan sodnik, čeprav spada polovica Brd z več kot 5000 prebivalci slovenske narodnosti pod Krmin.

Drugo vprašanje je, kako bodo sodišča poslovala. Imenovani še niso sodni uradniki in zapisničarji, ki bodo pri slovenskih razpravah pisali zapisnike v slovensčini. Čudno je, da je vršilec dolžnosti predsednika sodišča, Petaeni, zatrjeval, da bodo morali biti zapisniki tudi pri slovenskih razpravah pisani v italijansčini v smislu zakonitih veljavnih določil, ki določajo pri poslovanju sodišč izključno rabo italijanskega jezika.

Dokler to vprašanje ne bo rešeno, se ne more govoriti o zaščiti pravic slovenskega naroda, še manj pa o enakopravnosti slovenskega jezika na ozemlju, kjer prebiva velika večina slovenskega prebivalstva.

Ogromne količine starega železa bodo prinesle v našo železno industrijo novo življenje. S tem bo pospešena gospodarska obnova in blagostanje izmučenih ljudskih množic!

Zberite in prodajte vse stare železo! Niti ena tovarna, niti eno

Jordan Vlado: Fašistično divjanje, linorez

Mali oglasi

Centene čitatelje s štajerske, ki se zanimajo za nakup in prodajo raznih predmetov, naštetih med malimi oglasi, prosimo, da se v svrho vsih informacij, podatkov, naslovov itd. obračajo neposredno na našo podružnico v Celju in Mariboru.

JAVNA BORZA DELA

LJUBLJANA - DELAVSKI DOM

Razpoložljiva mesta za moške:

Službo dobi: 7 hlapcev, 6 delavcev za sekanje drv, 23 delavcev mlinerjev, 8 stavbenih ključavničarjev, 1 železostropar, 2 mehaniki, 5 mizarjev, 1 prednikski mojster, 1 klobučar, 1 torbar, 2 krojača, 30 čevljarških pomočnikov, 1 brivec, 3 mlinarji za olje, 1 črkošnikar, 50 zidarjev, 247 delavcev, 27 tesnarjev, 5 vajencev za različne poklice.

Razpoložljiva mesta za ženske:

Službo dobi: 2 delavki za izdelovanje metel, 5 čevljarških preševalk, 1 krojaška pomočnica za moško dela, 6 peric.

SLUŽBE iščejo

MESTO HIŠNIKA v Celju iščem, po možnosti s stanovanjem. Naslov: Buzjak Marija, Celje, Šimova 2. 7042-1

TRGOVSKA POMOČNICA, vestna in poštena, z večletno prakso, ki je zmožna tudi sama voditi trgovino, želja namenskega dela. Ponudbe na Javno borzo dela pod »Fakoj« 406. 7032-1

MANIPULACIJSKI GALVANIZIST z večletno prakso, samski, zmožen samostojnosti, pošten, gre tudi v kakšno podjetje za skladiščenje. Naslov: Vodnikov trg 5, pri Megli. 7038-1

ZLEPITNO ZIDARJO IN POSTENO DEKLETO za pekovarne hiše, vajeno vseh del in prodajanje, išče primerne zaposlitve pri boljših ljudeh; najrajši na deželo. Ponudbe na Javno borzo dela pod »Dobro potopelce«. 8026-1

GOSPODINJA išče zaposlitve pri starejšem gospodarju. Ponudbe na Javno borzo dela pod »Gospodinja«. 8029-1

SLUŽBO manjšega zidarskega delovodje iščem. Naslov v Javni borzi dela. 8063-1

MESTO HIŠNIKA ali oštrnika iščem. Najrajši na kakšno večjo posredstvo, v večših ali okrajnih mestih, imam bolničarski izpit, vajen potrebne, imam nekoliko kuharske sposobnosti, razumem se tudi nekoliko na krojaško delo. Naslov v Javni borzi dela. 8023-1

ZA DEZAVIRANJE ali pospajdanje za rešiti gospo ali manjši družini bi bila samostojna gospa. Ponudbe na Javno borzo dela pod »Septembere«. 8019-1

PRVI STROJNIK s tehniško šolo in dolgoletni delovodi v večjih strojništvih, električnih in delavnih obratih, nastavljen in strojni in električni stroji išče službo. Naslov v Javni borzi dela. 8086-1

TRGOVSKA POMOČNICA z enoletnim trgovskim tečajem želi primerne zaposlitve. Ponudbe na Javno borzo dela pod »Trgovina ali pisarna«. 8069-1

GOSPODINJA z znanjem stroještva, dobri računarske spretnosti kakršno koli zaposlitve tudi kot začetnica v pisarni ali trgovini. Ponudbe pod »Dobra marica« na Javno borzo dela. 8067-1

SLUŽBO dobe

FRIZERKA in vajenico sprejme salon »Vema«, Gradova 4. 7042-3

DEKLETO s primerno učno izobrazbo se želi izučiti v trgovini. Naslov v oglaševalski službi. 8092-3

SAMOSTOJNO FRIZERKO, dobro, iščem za takoj. Plača dobra, stanovanje in hrana po dogovoru. Salon Krasnopot, Hemik, Toplice štev. 194. Zagorje ob Savi. 7688-2

UPRAVA MENŽE SLON potrebuje pomožno kuharico in strokovno spretno osebo. Predstaviti se je med 14. in 15. uro dopoldne v pisarni menže. 7051-2

GOSPODINJINO POMOČNICO za vsa hišna dela sprejme s 1. septembrom. Dr. Savnik, Ob Ljubljani 10. Kodeljevo. 8032-2

KROJAŠKE POMOČNIKE za stalno delo sprejme takoj krojaštvu Jelovšek, Miklošičeva cesta 15. 8053-2

DEKLETO ki trilateralno družini za pomoč v gospodinjstvu sprejme. Podrželj, Prule 4. 8069-2

ZASLUŽEK

KNJIGOVODSTVO UREDIM IN POUČUJEM, napravnim kalkulacijam, likvidiram zapostavljene račune, ki so plačani, ali piše na Slovensko šelenburgova pod znanje »Komerčialist«. 8041-4

ČEVLJARJI, pozor! Ako želite strokovno kalkulacijo o Vaših izdelkih, pošljite svoj naslov na oglaševalski »Slov. poročevalec« pod šifro »Strokovni« 8056-4

KEPANJE PERILA in nogavic, moških, sprejemam na dom. Naslov v oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8085-4

SIVILNA gre šivat na dom. Interesenti naj pišejo svoj naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca« pod »Septembere 45«. 8094-4

SOBODDA

SOBO, lepo opremljeno, s posebnim vzhodom oddam starejšemu boljšemu gospodarju event. z vso oskrbo. Naslov v oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8097-13

SOBO brezplačno oddam osebi, ki bi mi 2 mi na dan pomagala pri pospajdanjskih poslih. Privoz. 4 (Frule). 8044-13

PRODAJA

ZICO, jekleno, pleteno (vrvo) 20-25 mm, več sto metrov prodam. Frano Majdič, Vir, Domalje. 7855-5

15000 kg. ŽELJEZNIH PORAVNAVNIH ŠČETIN za ščetke prodamo po ugodnih cenah. Tovarna usnja, Sv. Lenart v Slov. goricah. 7836-5

LIMONO v čaju dobro nadomešča limonin ekstrakt Citrol. Prinesite stekleničke s sadnim, Drogerija Anton Kano, Zidovska ulica 1. 7146-5

SIVALNI STROJ, nov, pogrežljiv z okroglim čolnikom, prodam. Ogled v gostilni pri Martinu, Poljanska cesta št. 55. 7969-5

ŠPORTNI VOZICEK prodam, Zaloška cesta 51. 8017-5

BLAGO za zimsko moško suknjo s podlogo prodam. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8008-5

VOZICEK, globok, predvojni material, in obojni kosovni voziček, proračun, Rožna dolina, Cesta XV., št. 20, prilije. 8006-5

SPALNICO brez žimnice in sobo za gospode, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8014-5

ZRAČNICE ni plašča, nove, za kolo prodam. Zelena jama, Bernekerjeva ulica št. 2. 8018-5

OTROŠKI VOZICEK, globok, krasen predvojni model, prodam. Vprašati v misl. »Slovenskega poročevalca«. 8042-5

RADIOAPARAT »Gelosor«, nov, Seevnl, prvotni prodam. Vprašati v misl. »Slovenskega poročevalca«. 8037-5

OTROŠKO POSTELJICO, leseno, in temnomodro voljeno marmorsko obloko za čisto dekca, vse dobro ohranjeno, ugodno prodam. Vodnikova 90. 8036-5

MOŠKO KOLO, dobro ohranjeno, kot otoman, visoko omaro 2 postelji. 2 posteljni omarici, umivalnik in bolniški stol prodam. Cena ugodna. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8035-5

OMARO, mizico, pomočni (telesni) stol, otroški čevlje št. 23 prodam. Masarykova 66. 8012-5

OTROŠKO POSTELJO, novo, otroški globok voziček, in okvir za izdelovanje odelj prodam. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8043-5

MOSKE ČEVLJE za deo št. 43, pumparice, plašč za kolo in preprosto žensko jopo prodam. Lozar, Rimska cesta št. 23, dvorišče, levo. 8042-5

PLETILNI STROJ št. 12 prodam za namizni za moško kolo. Kušar, Vodnikova cesta 226, Dravje. 8038-5

MOSKO KOLO, dobro ohranjeno, kot novo, z novimi plašči, prodam. Vprašati: Napoleonov trg št. 6, pri strazarju. 8061-5

STRICHLINDRSKI AVTOMOBIL »Svevto« št. 12 prodam. Vprašati: Napoleonov trg št. 6, pri strazarju. 8061-5

RADIO SCHAUB Super 229/II, izmenični tok 110-240 V, 3 proti 1, in veliko stensko ogledalo 2x1 m prodam. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8057-5

NOV DAMSKI JOPIČ, siv, kompletan jedilni pribor, krom, 18 kosov, 1 okrogel čolnik in 1 dolg čolnik, moško žepno ur, sesalke za kolo, torbica za oboje in mandolino prodam. Kamniška 13. 8054-5

RADIO 3+1 zamenjam za žensko kolo ali prodam. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8049-5

KOMPLETNO SPALNICO in kuhinjo pomočni prodam, prav tako moški troje kot, ženski kratki plašč in 3 para ženskih čevljev št. 39. Naslov v oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8048-5

ŠPORTNI VOZICEK, dobro ohranjen, prodam. Ambrožev trg 3/III. 8087-5

DEŽNI PLAŠČ, damski in moški iz balonske svile in dežnik prodam. Zahtevati št. 7, Izbite. 8090-5

JOEICO, vojni, ročno delo, predeno volno, sivo, lepo, prodam ali zamenjam za globok, dobro ohranjen otroški voziček. Vprašati: Javornikova 3/III, nadstropje. 8054-5

DAMSKI ČEVLJE št. 37, usnje in podplate ter nekaj telesnega in posteljnega perila prodam. Sv. Petra cesta št. 79, levo. 8079-5

VELIKO SALONSKO ZRCALO prodam. Rimska cesta 101, levo. 8076-5

MODERNO SPALNICO, popolnoma novo, dvojno vezano, ter 2 para ženskih čevljev 39-40 prodam. Naslov v oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8075-5

STARINSKO GARNITURO, posteljo, slike, okvire, lestence, odelje, blazine, kuhinjski klop in šokerle prodam. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8072-5

JEDILNICO, črna (trd les), kompletno, prodam. Ogled od 10 do 12. Naslov v oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8068-5

MOSKO OBLEKO, novo, za visoko postavljeno in fotoaparata za plošče 9x12 nastignat prodam. Naslov v oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8066-5

KUPIMI

PREDENO OVČJO VOLNO kupim ali zamenjam. Fluhar 300, Pevnica, 7782-6

DVOJNI VALJČNI STOL 300 do 100 mm dolžine, v premeru 250 mm, novejšega tipa, kupim. Pisemne ponudbe na: Volk Ivan, št. Peter v Savinjski dol. 8029-6

PLINOVODNE ČEVLI s pištolo za vrtanje in gorilniki, vse v dobrem stanju, kupim. Cernec Jože, Zaloz 47, 8011-6

DVOJNI POTENCIOMETER 0,5 in 0,05 za radioparar kupim. Ponudbe na naslov Kodrova 13. 8018-6

SLOVENSKE PNEVMATIKE ZOLA: Rim iz Gornjega kupim. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Rim«. 8039-6

KOLO brez pnevmatike kupim. Tyševa cesta št. 82. 8060-6

KLETKO za ptičke, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8050-6

Vsem naročnikom, poverjenikom, krajevnim in okrajnim odborom!

Obveščamo vse tov. naročnike, poverjenike, krajevne in okrajne odbore OF, da se odslej glede naročilne, dostavljanja časopisa, oglasov, osmrtnic in ostalih reklamacij obračajo na naše do sedaj ustanovljene podružnice in ekspoziture:

Podružnica:

MARIBOR, Koroska cesta št. 1 z ekspoziturami:

MURSKA SOBOTA, tov. Lah Amalija, Okr. odbor OF;

PTUJ, tov. Senčar Katica, Okr. odbor OF;

ORMOŽ, Okr. odbor OF;

DOLNJA LENDAVA, tov. Stanko Stefan, Glavna ulica;

GORNJA RADGONA, tov. Rozmanič Silva, Okr. odbor OF;

SV. LENART V SLOV. GOR., tov. Herzog Natalija, Mariborska 4;

LJUTOMER, tov. Belec Janko, učitelj, Okr. odbor OF;

SLOV. BISTRICA, tov. HMELEK PETER, Okr. odbor OF.

Podružnice:

CELJE, Kocenova ulica 2 (poleg hotela »Union«) KRAJN, v poslojpu tiskarne »ŠAVE«

NOVO MESTO, Glavni trg, tov. Podbevšek Karl

POSTOJNA, Glavni trg z ekspoziturama:

DIVACA, tov. Matjašič Nevenka, Divača 83;

AJDOVŠČINA, tov. Božič Marija, Okr. odbor OF.

Podružnica:

GORICA IN OKROŽJE: tov. Petan Elka, Gorica - Urad za tisk

Samostojne ekspoziture:

DOLNJI LOGATEC, tov. Homovec Rezka, Okr. odbor OF;

VRHNIKA, tov. Mauri Stanislav, pošta Vrhnika;

DOMŽALE, tov. Vapotič Ludvik, trgovina;

GROSUPLJE, tov. Ambrož Rezka, pošta Grosuplje;

TREBNJE, tov. Božič Alojzija, Okr. odbor OF;

CRNOMELJ, tov. Milek Marija, Okr. odbor OF;

METLIKA, tov. Nemanč Marija, Okr. odbor OF.

FOTOAPARAT format 9x12 na plošče in vse pripadajoče predmete kupim takol.

Ponudbe na naslov Milan Bajc, Cerkniška 181. 8059-6

TOPLOMER za vkuhanje sadja v Weck-kozarce in volno za pletenje, najrajši svetlomodro ali belo, kupim. Doma sem od 1/14 do 1/16. Uro. Naslov v upravi »Slovenskega poročevalca«. 8047-6

KITARO, dobro ohranjeno, kupim takol. Plačam dobro. Božo Redenšek, Trbovlje 1, Betje 88. 8091-6

TR. LABKE K. AVIRSKIE HARMONIKI, št. 60 do 80 basli kupim. Ponudbe pod »Harmonika« na oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8082-6

SIAMOREZNICO, novo ali rabljeno, kupim. Marenc Stanko, Dolenjska cesta št. 20. 8077-6

RADIO ŽARNICO CBL 1 ali CBL 6 takol kupim. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8074-6

SPALNI POTEJLJ, dobro ohranjen ali nov, takol kupim. Naslov v oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8074-6

VERETNI JOPIČ (Windjacker) ali pa blago kupim. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Nepremočljiv«. 8071-6

ZAMENJAM

ELEKTRIČNI LIKALNIK, žensko obleko, ročno torbico zamenjam za sladkor. Naslov v podružnici »Slovenskega poročevalca«. Kranj. 7843-7

ELEKTRIČNO KOLP, znamke Bergmann, Berlin 380/220, 1/2 k.s., 230 obratov, zamenjam za protivrednost. Rudolf Zora, Ljubljana, Gledališka ulica 12. 8003-7

BLAGO ZA MOSKO OBLEKO zamenjam za dober radio, razliko doplačam. Pevnice na oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca« pod »Dobro radio«. 8034-7

STANOVANJE išče

STRISOBNO LEPO STANOVANJE v središču Maribora zamenjam za enako ali trisobno v Ljubljani. Ponudbe pod »Kompenzacija« na oglaševalski službi »Slovenskega poročevalca«. 8015-10

SOBO S KUHINJO ali garsoniero iščem ali zamenjam za takol ali kasneje. Ponudbe pod »Selitvene stroške povrnem« na oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8027-10

DVOSEBNO STANOVANJE, sončno, v 1. nadstropju na Kodeljevem zamenjam za 3sobno, komfortno, blizu centruma. Naslov v oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8084-10

KOMPORTNO STANOVANJE 2 sob s kabineto in vrtem, lepo, sončno, zamenjam za enako, lahko brez vrta v mestu ali bližnji tramvaj. Naslov v oglaševalski službi »Slov. poročevalec«. 8080-10

SOBO išče

LEPO OPREMLJENO SOBO čisto, z uporabo kupa event. z vso oskrbo bi boljši družini kje središču ali vsaj bližnji okolici Ljubljane iščeta brat in sestra, oba zaposlena v Ljubljani. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Dobra in točna plačila«. 786-12

SOBO ali garsoniero, prazno ali opremljeno v središču mesta za takol išče uradnika. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Soba«. 8005-12

OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice zamenjam za opremljeno sobo kjer kol. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Zamenjam sobo«. 8058-12

POIZVEDBE

PROSIM VSAKOGAR, ki bi kaj vedel o mojem sinu Tončku Bremcu, ki je bil zadnji dve leti v partizanih in je odsel leta 1943 iz vasi Orehek pri Kranju, za kakršno koli sporočilo o njem. Stroške povrnem. Naslov: Brevec Anton, Celje, Miklošičeva 2. 8028-15

SOBO išče

LEPO OPREMLJENO SOBO čisto, z uporabo kupa event. z vso oskrbo bi boljši družini kje središču ali vsaj bližnji okolici Ljubljane iščeta brat in sestra, oba zaposlena v Ljubljani. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Dobra in točna plačila«. 786-12

SOBO ali garsoniero, prazno ali opremljeno v središču mesta za takol išče uradnika. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Soba«. 8005-12

OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice zamenjam za opremljeno sobo kjer kol. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Zamenjam sobo«. 8058-12

SOBO išče

LEPO OPREMLJENO SOBO čisto, z uporabo kupa event. z vso oskrbo bi boljši družini kje središču ali vsaj bližnji okolici Ljubljane iščeta brat in sestra, oba zaposlena v Ljubljani. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Dobra in točna plačila«. 786-12

SOBO ali garsoniero, prazno ali opremljeno v središču mesta za takol išče uradnika. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Soba«. 8005-12

OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice zamenjam za opremljeno sobo kjer kol. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Zamenjam sobo«. 8058-12

SOBO išče

LEPO OPREMLJENO SOBO čisto, z uporabo kupa event. z vso oskrbo bi boljši družini kje središču ali vsaj bližnji okolici Ljubljane iščeta brat in sestra, oba zaposlena v Ljubljani. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Dobra in točna plačila«. 786-12

SOBO ali garsoniero, prazno ali opremljeno v središču mesta za takol išče uradnika. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Soba«. 8005-12

OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice zamenjam za opremljeno sobo kjer kol. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Zamenjam sobo«. 8058-12

SOBO išče

LEPO OPREMLJENO SOBO čisto, z uporabo kupa event. z vso oskrbo bi boljši družini kje središču ali vsaj bližnji okolici Ljubljane iščeta brat in sestra, oba zaposlena v Ljubljani. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Dobra in točna plačila«. 786-12

SOBO ali garsoniero, prazno ali opremljeno v središču mesta za takol išče uradnika. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Soba«. 8005-12

OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice zamenjam za opremljeno sobo kjer kol. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Zamenjam sobo«. 8058-12

SOBO išče

LEPO OPREMLJENO SOBO čisto, z uporabo kupa event. z vso oskrbo bi boljši družini kje središču ali vsaj bližnji okolici Ljubljane iščeta brat in sestra, oba zaposlena v Ljubljani. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Dobra in točna plačila«. 786-12

SOBO ali garsoniero, prazno ali opremljeno v središču mesta za takol išče uradnika. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Soba«. 8005-12

OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice zamenjam za opremljeno sobo kjer kol. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Zamenjam sobo«. 8058-12

SOBO išče

LEPO OPREMLJENO SOBO čisto, z uporabo kupa event. z vso oskrbo bi boljši družini kje središču ali vsaj bližnji okolici Ljubljane iščeta brat in sestra, oba zaposlena v Ljubljani. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Dobra in točna plačila«. 786-12

SOBO ali garsoniero, prazno ali opremljeno v središču mesta za takol išče uradnika. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Soba«. 8005-12

OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice zamenjam za opremljeno sobo kjer kol. Ponudbe na oglaševalski službi »Slov. poročevalec« pod »Zamenjam sobo«. 8058-12

SOBO išče

LEPO OPREMLJENO SOBO čisto, z uporabo kupa event. z vso oskrbo bi boljši družini kje središču ali vsaj bližnji okolici Ljubljane iščeta br